

308473

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్న పట్టణము 1915 సం. మే నెల 14 వ తేది శుక్రవారము

No. 38

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర అధిక నైశామి మాస బహుళ అమావాస్య 3౦.

రంజిత 3౫

THE DAWN OF HOPE.

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD.)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT

Madras & Bombay.

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసందికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైఖ్యసేవ, ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, కవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరారాధన, మహమ్మదు, శివరామిమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసాహిత్యచరిత్రము సముత మిగ్గిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు కటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ న్యూహములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిఫలములు; 5 దుర్గకల్ప నిర్మాణము వాటిఫలములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల భిరగుల ఫలములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల ఫలములు; 8 యుద్ధప్రణాళియల యుద్ధసామగ్రిల ఫలములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 కటములు దీనియందు బహువిధముల యాంధ్రప్రచురణములు దపూర్వముగ నుండగలను. పెద్దయోక్కతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర సంపూర్ణము రంగులకటములు కీర్తికేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులకటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది.

ఆంధ్రపత్రికయొక్క సంవత్సర చందాదాతలకు	రెండు	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర " "	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రికయొక్క సంవత్సర దినపత్రిక కలహాసముల చందాదాతలకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఫర్ములను పేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసందికను బహుమతిగా కేటగిస్తామియును (చందాదాతలును కానివారును) దరిభాగ్యులను బంధువులను యుగిస్తామి. అలస్యమైన యాభిధంగము కలగవచ్చును. దిన పాఠపత్రిక చందాదాతలకు తగినన్ని ప్రత్యేకములను ముద్రింపబడుచున్నది. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తింబు శెట్టినిధి, మద్రాసు.

స్టెర్నస్ వైన్ ఆఫ్ కణ్డివర్ ఎక్ స్ట్రాక్టు. లోకములో గూడినది. శాశి పోయిట్టిమ, బలహీనులగుకట్టి యు బహుళ యధా బలమొసంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును సత్పరిచును. చిందుయొందలలో సుయితము కృత్రికముగ బని చేయగలదు. నిశ్చయింప, సాంధ్య, శుభ్ర, భీమకలకు బాహ్యార్థ్యం చక్కని యావధము. అన్ని నుందల సాపులలో విక్రయించబడును.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్యసూచికలు.

వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని నేతములలోను, అన్ని భాషలలోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇవి వాణిజ్యభవమునకు సోపానములు. ఇవి లేనిచే వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇవి లేనిచే మహారాజుదేశముని చెప్పుటకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివత్సరము, ప్రతివత్సరము నిర్ణీత ఒకరి కొరకెక్కి, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని జరపాచార్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇవి దేశమున దన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన వ్యాపకములు, వ్యవహారముల విందు నమోదుచేయుచు కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలియగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జరిగింకయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీరేమి నిండు నమోదుచేయుచు కొనక తప్పదు. మీరేవ్యవహారమును చేయులేదా? చేయుచున్నచో మీవ్యవహారము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? యానూచికయే ఆకాశంకు ముఖ్యసాధనము. గాన మీవ్యవహారమును వానియందు నమోదుచేయుచు కొనుడు. మేము రెండు సూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషు ఆంధ్రదేశమునకుల వర్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, విజిల్లు కలయికనూడి ఇవి అన్ని దేశములకు కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, కర్ణాటక, యింగ్లండు, ఆమెరికా, జపాను, ఫ్రాన్సు మొదలగు గాన ప్రకాశిత దేశములందు దేశస్థులు యేకర్యా గారములందు నిర్మించబడుచున్న వాణిజ్యసూచిక. మన ఆంధ్రదేశమును ప్రతివానికి తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన వార్షికము - ప్రతి 1/2 క్రాసు. పూర్తి పేజీ రూ 12. 1/2 పేజీ రూ 7. 1/4 పేజీ రూ 4. 1/8 పేజీ రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరునామాలు నమోదుచేయుటకు 12 అక్షరాలు మాత్రమే. ఈవార్షిక రెండింటికీ ప్రత్యేకము. 2వ సంపుట నూచిక అనగా తెలుగువృత్తికము సుమారు 100 పేజీలందుండును. వెల అందరికని సులభముగ సంతకంపై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందుకీ కారణమునో అన్ని ప్రశ్నలకుమాత్రమే నేమదలచుకొన్నాము గాన వృత్తికములు గావలసినవా? వారికర్హుల నిష్పత్తుచేయించుకొనిన సులభము. లేనిచో స్వప్నముని కోరకవు. యిందు భిరు బంధువానికి పన్నెకముభవించు మీరి మాత్రమే. ఆంధ్ర ప్రకటనము నూచికలను గొప్పకొవలలో చాలించివేయవు. యివిచిరునామే కేవు మీరు మరిచిపోవచ్చును గాన యాకోజుననే వ్రాసి మేముకలుగగలదు. కృతజ్ఞుడు. చిరునామా:- ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కింగ్ పేసి, గుంటూరు.

చెన్న పురిరాష్ట్రీయ పరిశ్రామిక సభ

నెల్లూరుపురమున సమావేశముగలు.

ఇతర దేశముల దొరతనమువారు ఇట్లు బడినెట్టి మిత వ్యయముతో చేయించిన పంచదార మనదేశమునకు వచ్చు చుండుటవలనను అటు వారు ప్రకృత్యాస్త్ర మారక పద్ధతుల ననుసరించి చాల తక్కువ వ్యయముతో తయారుచేయ గలుగు చుండుటవలనను అటుల పంచదార చేయగా మిగిలిన మట్టి మున్నగు వానినిగూడ మనదేశములోకలె పీరు వెంటపాలు చేయక యడయుక్తముగ చేయుచుండుటవలనను ఆ పంచదార మన దేశమందలివాగుడ నిట్టి నూతన పద్ధతుల నవలంబించని చో నీ పరిశ్రమము మనదేశమున వచ్చి కాలముననే అడుగంటి పోవును. ఈ విషయమున మన మాంగోళన మొనరించి ప్రభుత్వమువారుగూడ మనకు కొంత తోడ్పడుకట్లు అధ్యము విదేశములనుండి వచ్చు పంచదారపై కొంత పన్ను చేయుట వలననే మన ఇబ్బందులు తొలగింపుకట్లయిన ప్రయత్నింప వలెను. ఇప్పుడు జగ్జనీ ఆస్త్రియా దేశములనుండి పీటుపంచ దార ఎగుమతులగుండుట మన కనుకూలము. 1913 సం॥లో సుమారు 15 కోట్ల రూపాయలు విలువగల పంచదార విదేశ ములనుండి మనదేశమునకు వచ్చినది.

వేరు సెనగ.

1913-1914 లో 8½ కోట్ల విలువగల వేరు సెనగలు చెన్న రాజధానినుండి ఎగుమతి చేయబడినవి. గతసంవత్సర ములో కన్న ౧౦౦ కి ౧౮ లెట్లు పెచ్చినది. సాగుబడి గూడ ౧౦౦ కి ౨౨ లెట్లు పెచ్చినది. ఈ వేరు సెనగలలో నుండి తీయబడిన నూనెను పాశ్చాత్యు లిదివరకు సబ్బులు చేయుటకు మాత్రమే యుపయోగించుచుండిరి. ఇప్పుడువారు దీనిని కొంతవ్యాప్తి పెచ్చుకును అవినినూనెను ప్రత్యామ్న యముగ గూడ యుపయోగించు చున్నారగాన దాని ఎగుమతి అధికమైనది.

నీలిమందు.

౧౮౯౨ వరకు ఇండియాదేశములో నీలిమందు పరిశ్రమ వివిధగానుండెను. తరువాత కల్పితమగు నీలిమందు విదేశముల నుండి వివిధగ మనదేశమునకు వచ్చుటవలన మనదేశమునందా పరి శ్రమ తగ్గిపోయినది. ౧౮౯౫ లో గో కోట్ల ౩౦ లక్షలు విలు వగల నీలిమందు మనదేశమునుండి ఎగుమతి చేయబడినది. మరి ౧౦ ఏండ్ల వాటికి ౧౯౦౫ లో ౬౦ లక్షల నీలిమందు మట్టు నకు తగ్గిపోయినది. మరి ౧౦ సంవత్సరములలో మరింత తగ్గి ౨౦ లక్షలలోనికి వచ్చినది. ౧౯౧౩-౧౪ సంవత్సరములలో ఎగుమతి ౨౦ లక్షల మాత్రమే. విదేశములనుండి వచ్చు రంగులు సాలు సాలునను మిక్కిలి పెరిగిపోయి ౧౯౧౩-౧౪ సంవత్సరములలో ౨ కోట్ల ౨౨ లక్షలవరకు పెరిగిపోయి నది. నీలిమందు పంట ౧౦౦కి ౧౫ కేట్లుకట్టిపోయినది. ౧౯౧౩-౧౪ లో ౩ లక్షల రూపాయల వరకు సుమారు ౨౯ లక్షలు మాత్రమే ఎగుమతి చేయబడినది. కాన దీనికి తగిన ఏర్పాటు త్వరలో చేయకన్నచో నూతన పద్ధతులపై ఎక్కు వ పంటగల నుంచి విత్తములను సాగుచేయుట మున్నగు పనులు చేయచో నీర్వరసాము త్వరలో నశించునని ఘోషే డ్లిగ్రాసుగాను వ్రాసిరి. కాని నీలిమందు స్థితిలో అనుకూల మగు మార్పుకలిగిన కల్పితమగు వరకు ఆగిపోవుటవలన యుద్ధాంధమునుండి నేటివరకు నీలిమందుధర ౩ కేట్లు పెరిగి నది గాన మన మీ తరుణమున నివిషయము చాల శ్రద్ధ వహింపవలయును.

రబ్బరు

౧౯౧౩ వ సం॥ రాంధ్రమునకు ఈరాజధానిలో ౧౨౦ యకరములసాగినది. ౧౯౧౩-౧౪లో ఈ రాజధానినుండి ౮౦౦ టన్నులు ఎగుమతి చేయబడినది దీని వెల ౬౦ లక్షలు ౧౯౧౨-౧౩ కన్న మనకు ౧౦౦ కి ౨౯ లెట్లుకు వెల ౧౦౦ కి ౫౦ లెట్లుకు పెరిగినది. తొట్టాడుబంధును నైకిజబంధును చాల మోడ్చుటచే రబ్బరు బండ్ల ప్రక్రముల గొట్టముల ను చేయపరిశ్రమను దొరతనమువారు వారంభింపవచ్చును.

కండ్లు

పండ్లపండించుట పండ్లుచేసినాకుండు చాలకాలము నులనయుంచు మున్నగు వ్యాపారములు సాగింపవచ్చును. ఇందు లను ప్రత్యేకజ్ఞానముగల ప్రత్యేకవ్యవస్థ వియమించుటని దొరతనమువారికి కొరదగును.

కోర్లను చక్క చేయుట, తోర్ల పరిశ్రమ

1913-14 లో 11 కోట్లవెలగల ముతకచర్మములను ఎగుమతిచేసితిమ. చక్కచేసినచర్మములను 40 కోట్లవిలువ

గలవానిని ఎగుమతిచేసితిమి. చెన్న పురినుండి 27 లక్షలవెల గల ముతకతోర్లను 30 కోట్లవెలగల చక్కచేసినచర్మములను ఎగుమతిచేయబడినవి. కాన నీదేశమునందన్న యెడలనుచాలచర్మ ముల చక్కచేయు పరిశ్రమలయముల నెవ్వరుండరు. యుద్ధ మునలన తోర్లకునుచర్మములకునుగూడ ధరచాలతగ్గిపోయినది. ఇప్పుడుమనము జగ్జనీ ఆస్త్రియా దేశములలో వ్యాపారము చేయవలెను. ఇదివర కారెండుదేశములవారును 1913-14లో 5 కోట్లచర్మములనుకొనుచుండిరి. ఈపట్టణమున యుద్ధము నకప్పుకన్నము 1-8-0 వెలగలియున్న చర్మముముక్క యుద్ధాంధముననే 0-2-0 కు అమ్మిందిగాని ఇప్పుడు ధర మరల కొంతపెరిగినది.

తివానులు

ప్రత్యేకమైన తివానులను నేయుటలో ఈరాజధాని మరి ఏరాజధానికీ తీసిపోవునదిగాను. ఏలూరు బందరు తివానులు చాలప్రసిద్ధికెక్కినవి. ఇప్పుడు తివానుల నెల్లూరు వెనుకటివారివలె కనావధుల రంగుల నుపయోగించుటమాని పాశ్చాత్యులవలె మాయరంగుల నుపయోగించుచున్నందున వారివెనుకటి గౌరవము తగ్గుటకు కారణమైనదిగాన వెనుకటి పద్ధతుల నవలంబించుకట్లు చేయుట చాలవసరము.

అద్దములు

1913 సం॥లో దిగుమతియైన అద్దములు అద్దపుపరకులు 19½ కోట్లు విలువగలిగియుండెను. వారిలో 100 కి 60 పాళ్లు జ్యూరి ఆస్త్రియానుండియు వచ్చి:వి వారిలో 20 లక్షల వరకు చెన్న రాజధానికి వచ్చినది. అద్దములతో గాజులు ప్రతి యూరను చేయుచున్నారు. ఈ పరిశ్రమ ఎవరి ఇండ్లలోవారు చేసికొనుచుండిరిగాని ఫ్యాక్టరీలు లాభకరములుగానుండలేదు. 1909 లో చెన్న పురిలో ప్రారంభింపబడిన అద్దాల ఫ్యాక్టరీ ఆగిపోయినది. దానినిమరల ప్రారంభించుటకు దొరతనమువారు ప్రయత్నించలేదు. ప్రస్తుతము ఇండియా కంపెనీకిని 1-2 ఫ్యాక్టరీలు మాత్రమే పనిచేయుచున్నవి.

అభ్యోకము.

అభ్యోకపుపరిశ్రమ నెల్లూరుజిల్లాలో విస్తారముగానున్నది. ఈఅభ్యోకమును పాశ్చాత్యదేశముల వారుగూడ వివిధగా కొను చుండిరి. 1913-14లో ఈరాజధానినుండి 544 టన్నుల అభ్యో కము ఎగుమతిచేయబడినది. దీనివెల 9½ లక్షలు. నెల్లూరుజిల్లా లోనే 464 టన్నులు తయారైనది. సగుటున కోజుకు 2½, 655 మంది పనిచేసిరి. కాన నీ సంబంధములగు పరిశ్రమలను గూడ ప్రారంభింపవచ్చును.

చేపలపరిశ్రమ.

ఈ విషయమును దొరతనమువారే పరిశీలన చేయు చున్నారు. ముందుదీనికి చాల అభివృద్ధికలుగలదు. ప్రస్తుతము కర్నూలుజిల్లాలో జరుపబడుచున్నట్లు ప్రతికాల్యాలను చెరు వులలోనుగూడ కొత్తకేపలను పెంచవచ్చును. 1913-14లో చెన్న పురినుండి 24 లక్షల వెలగల మత్స్యములు ఎగుమతి యైనవి వీనిలో నిజమయించుటచే చేపలుగూడ గలవు.

ఇతరపరిశ్రమలు.

సబ్బులు, కొవ్వొత్తులు, అగ్గిపెట్టెలు, కాగితములు, కల ములు, పెన్నట్లు మున్నగుపరిశ్రమలకు తగినసామగ్రిలుగూడ మనదేశముననున్నవి. వీనికి ప్రోత్సాహమనవసరము. వీనికి కావల సిన సామగ్రిలను మితమగు వెలకు అదవులశాఖవా కొనుగడుకట్లు దొరతనమువారేర్పరచవలసి యున్నది.

గంజాబిల్లా పరిశ్రమ

ఈనెల 1వ తేది బరంపుర నివాసులు వి. వి. జోగయ్య పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద సభగూడి రాబోవు (గంజం బిల్లా) రాజకీయసభతోపాటు పరిశ్రామిక ప్రదర్శనమును జర గించుటకు తీర్మానించుకొనిరి. ప్రదర్శింపబడవలసిన కస్తువు లను 15వ తేదీలోగా నెక్రిటెరిగారికి చేరుకట్లుల పంపవల యును; ప్రదర్శనమునకు సహాయముగ పంపబడు ధనాదులను ప్రెజరుగారికికేర పంపవలయును.

బుల్లిగొర్రె పోటీలు

బుల్లిగొర్రె పోటీలు:—దేశీయ విదేశీయతంత్రీ వార్తలు సాధారణభాషలో నుండవలెనేకాని సాంకేతిక భాషలో నుండగూడదనియు, నెంపూరున్న స్థలములలో కొన్నివ్యాపార సాంకేతికభాష లుపయోగింప వచ్చుననియు, అట్టిసాంకేతికభాషలపట్టియు తెలిగిసాగేనులలో దొరకునని యు, తంత్రీవార్తలను పంపువారియొక్కయు నందుకొను పొయ్యిక్కయు చిరునామాలు సంపూర్ణముగను సుస్వయగను నుండవలెననియు, మరియు ననేకనిబంధనలతో ఈసభను నొక నోటీసు ప్రోత్సాహ ప్రకటింపబడినది.

వృత్తాంతములు

ఫౌక్సు దేశమున బుగారు, సుగ, పరిశ్రమ యిటీవల పునరుద్ధరింపబడెనని ఇండియా ఆఫీసుగారు తెలియజేయుబడి నటుల దొరతనమువారు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్మెంటు కమిషన్ చేసిరి.

మదరాసు కీర్వాకములోని చర్మ అఫ్ స్కాట్లాండు మిషన్ బాలికల నెకండరీపాఠశాలను బాడిగించి కట్టుటకు గాను కాగల ఖర్చులో సుమనుగాని, లేవా, యూనైటెడ్ లను గాని, యిష్టించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీసిరి.

మైసూరుసంస్థానమున వ్యవసాయదారులకు వ్యవసాయోపకరణములను, గడువులపద్ధతిక్రింద వైకమును చెల్లించు ఏర్పాటుతో, విక్రయించుటకు తగినయేర్పాటులు మైసూరు దొరతనమువారిచే చేయబడెను.

తంత్రీవార్తల రిజిస్ట్రేషన్ రుసుము:— అధికారులచే అంగీక రింపబడిన కమ్యూనియలు కోడుల ననుసరించి పంప బడు. దేశీయ తంత్రీ వార్తలను రిజిస్టరు చేయుటకు 8 అణాలు రుసుము పుచ్చుకొనబడు చుండెను. ఈ నెల 8 వ తేది మొ దలు ఆ రుసుము రద్దుచేయ బడెను.

అత్యగ్రహణ కన్నుల తక్కువ గోడులలోనుండు సబ్ రిజిస్ట్రేషన్లు, ఆ యాజగ గోడునకు నేమింపబడుటకు వలసిన నామగ్తు తాను కలిగియుండు నిమిత్తము, లావర్ గోడు కిమినలు జూడిషియలు, టెన్సు పరీక్ష ప్యాసు చేయవలయు నని దొరతనమువారు తీర్మానించెను.

మజ్జియొక్రమినల్ ట్రైబు:—వచ్చడిలు సుపరీలు అనబడు రెల్లులు బామినమిద విడుదల చేత అంగూవని నేర ములను తీయగాచేయుచుండుటవలన వారు క్రిమినల్ ట్రైబ్ట వారుగా పరిగణింపబడుట కాజ్ఞాపింప బడినది.

ట్రవ రేవులు, ప్లేగు:—బస్సాలోను మార్మగోవా లోను ప్లేగున్నట్లు తెలియదచ్చుటచేత ఆ రెండు రేవులనుండి వచ్చు నోడల విషయమై ప్లేగురేపి పోస్టులందు స్టాంప్ సాని టరీ కన్వెన్షనువారి పద్ధతుల ననుసరించునని తీర్మానింపి యాజ్ఞా పింపబడినది.

కాకినాడ యేడిన కోటిపల్లి రైల్వేసర్వే:— కాకినాడనుండి కోటిపల్లికొకమిటకురైల్వేలైను రానుచుండ్ర పురముమీదుగా ఏడిదగజుకొకావలెను నేయుటకుగాను అమాద్దములు సర్వేచేయబడును.

ప్లేగు వార్తలు:— కడపన 8 వ తేదీతో నంతమైన వారమునందు ప్లేగు నీలగిరి జిల్లాలో 1 రికి తగిలి ఒకరు చ పోయిరి; ఉత్తరాంధ్రా జిల్లాలో 2 రికి పూర్వము తగిలిన వారితోగూడ 8 రు చనిపోయిరి; నెలకుజిల్లాలో 1 రికి తగిలి నది; మంగులూరు నగరమున 1 రికి తగిలి 1 రు చనిపోయిరి.

ఆర్యవైశ్యమహాసభ:—వైశ్యులు బల్లారిలో సభ గూడి ఎనిమిదవ ఆర్యవైశ్యమహాసభకు ఈనెల 27, 28, 29 తేదీలలో బల్లారియందు జరుపుటకునశ్చయించిరి. అనుబంధము వి. సుబ్బు సెట్టిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునివరని చెప్పుకొన బడిరి.

వేటపాలెం యూనియను:—వేటపాలెం యూనియన్ వైసమాన్ ఫు ౨౨ సంవత్సరములకు వైకాలము నుండి పారంపర్యముగా అనుభవించుచున్న పరణంవారి కుటుంబమునుండి తొలగించి, యీనాటికి సుహృద్భావా సాహెబుగారికి ఇచ్చియున్నారు. ఈక్రొత్త వైసమాన్ గారిని పురజనులు ఈ నెల ౧౬ తేదీని విత్సాసాన నాటక శాలయందు గౌరవించును.

కడపకార్యోన్మేషన్ స్కూలుగుడిపల్లి:—కడప కార్యోన్మేషన్ డిర్బారు సెక్రటేషన్ కమిటీయొక్క బ్రష్టిలు 500 గుసాయల గగన్న మెంటుప్రమును కడపకార్యోన్మేషన్ స్కూల్లో పుష్ప ఫండుగా వినియోగించుటకును వానికొద్దో కడప మున్సిపల్ కౌన్సిల్ కడప గుర తయీప్రమేష నేద విద్యార్థికి గాని విద్యార్థులకు గాని తమ యాప్రకారము స్కూలుకుపిచ్చు లిచ్చుటకును అనుజ్ఞ యియ్యవలెనని వేడగా, ప్రభుత్వమువారును కంగీక రించినారు.

స్థానిక వార్తలు

కాలమాన్యస్థితి. — పన్నెండు కోట్ల స్థితి 107.5 మాత్రము; అధికమాన్యస్థితి 81.9 మాత్రము.

వీరారోహణ దినము. — ఎగ్మూరు జార్జిటవు నుల యందలి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులు నిన్నటిదినము, అన్యెస్ట్ డే గావున, మూసివేయబడెను.

సరస్వతీసంగీత సభ. — ఎల్లండి యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు జార్జిటవుకు నుల్లాసాహేబు వీధి నెం 20 ను రామమందిరమున కొర్రేటికరము రామలిల కము పాటకచేర్చిగావించును.

సంగీత సమాజము. — రేపుకేరివారము సాయం కాలము 5-80 గంటలకు జార్జిటవుకు కాకెస్టిలివీధి నెం 7 రు కార్నిలెన మందిరమున తిరునాళారూ రాజాయిగాన విసోదము గావించును.

భక్తిమాన్యప్రసంగసభ. — ఎల్లండి యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు జార్జిటవుకు తంబుస్టెటి వీధి నెం 822 రు పిల్లారి వసంతమంటపమున లక్ష్మణశక్తిని గూర్చిన ప్రసంగముతో కాలక్షేపముగావించబడును.

ఇంగ్లీషు మెయిలు. — రైలుబండి సకాలమునకు వచ్చునెడల, సీమ తపాలా రేపుకేరివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్నపట్టణము పోస్టాఫీసులో బట్టాదాకు సిద్ధమగును. పోస్టుబాక్సులవారి ప్రత్యేకపు సందులు 3 గంటలకే సిద్ధమగును.

దక్షిణహిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము. — ఎల్లండి యాదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు తన్నాపిల్లేవీధి నెం 97 రు ఉపాసనామందిరమున బి. పున్నయ్యగారు ఉపాసనా కర్మమును నిర్వహించి జాతీయమత లక్షణములనుగూర్చి యాం గ్రేయమున బోధించెదరు.

గోల్ డెన్ లిటరరీ యూనియను. — జార్జిటవుకు అన్యెస్ట్ కౌవెలవీధి నెం 700 రు గృహమందు ఎల్లండి యాది వారము సాయంకాలము 6 గంటలకు చిద్భాగబోధానంద స్వామిగారు సంఘభావము భగవద్గుప్తీ యను విషయమును గూర్చి యాతమున నుపన్యసించెదరు.

రణరంగప్రయాణము. — ఉదకమండల మందలి ఎస్ టీ. కోరునకు సంబంధించిన పి. సి. పాథ్ సారధి మొదలయినవారు కడప నుండి మంగళవారము సాయంకాలము బొంబాయి మీదుగా పర్షియను సింధు కాఖయందలి రణరంగము నకు యుద్ధముచేయు నిమిత్తమువైయిచేరి వెళ్లినారు. ఈయన భోయరుల యుద్ధములో తేడిస్మిత్తుముట్టడిలో పనిచేసిన రాయ బహదుర్ బి. మురుగేశ మొదలయినవారి సోదరుడు. ఈయనను వీడుకోల్పు నిమిత్తము మిట్టల నేతులు స్తేషను నకు వెళ్లి జయము గాంచి సుఖముగా నిల్వచేరవలెనని యాశీర్వదించిరి.

సి. రామానుజము నెట్టి గారి సెకండ్ రీ స్కూలు. పెరుంబూరు. — పెరుంబూరున గోకేలుగారి మేరుతో పనివాండ్రుమిత్తము స్థాపించబడిన రాత్రి ధర్మ పాఠశాలకు సాయముచేయుటగాన వై మేర్కొనబడిన నెకండరీస్కూలు విద్యార్థులు రేపురాత్రి 8-81 గంటలకు నెరుంబూరు రైల్వేస్టేషన్ స్టాబులు హాలులో రామలిలావాట కము నభిరమున ప్రదర్శించెదరు. పచ్చయప్పకళాశాలకు సంబంధించిన పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, బి. ఏ. ఎల్. టీ. గారు విద్యార్థులకు రూపకప్రదర్శనమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు. టిక్కెట్లుగలవారే చూడవచ్చును.

జల స్రావణయోగము. — ఈ నెల ౧౫-వ తేదీ ఉదయం 6 గంటలకు కృష్ణమనాయని గుంటయందు, బ్రహ్మ స్థూత్రమును అభ్యసించి మఃస్వను ఇంద్రియ వ్యాపారముల యందు ప్రవేశింపకుండుటయల ఆ కాళమునం దై కృత్యుకు విషయమును గురించియు, ఆ సాయకాలం ౫ గంటలకు తిరునల్లి క్షేత్రానికి శ్రీ పార్థ సారధి ఆలయము తెప్ప గుంటయందు స్థూల సూక్ష్మ కారణశరీరములను గురించియు, ౧౬-వ తేదీ సాయం కాలము ౫ గంటలకు చెన్నపట్టణము గుజలి పువ్వులంగడితో జేరిన శ్రీ చెన్న కేశవ మహాశ్వ గుడి తెప్పగుంటయందు శ్రీ స్వాములవారు జలమువీరిన పవ్యాసముతో బహుళించి నుంచల రూపగు మనస్సును అంతర్ముఖంబున లయించు మార్గములను గురించియు, శ్రీ పరమాహంస సచ్చిదానందస్వాముల వారు పనిపత్తుల దృష్టాంతములతో నుపన్యసించెదరు.

కోర్టు వ్యవహారములు

[వేమకోట్ల జడ్జి వ్యాయమూర్తి స్పెక్ సరుగారు] ముద్దయలను జామీనుమీద వదలుట

పంటలను కోర్టువిషయమై దేవుడిన కలహములో కోతకోతయారాదని యాక్షేపించినవానిని కత్తితో పొడిచినచిహ్నమున కుందగ్గమున కమిట్ కాబడిన కళినిగొండకోట్ ఆదిగాగల అయిదుగురులో పళినిగొండకోట్ అనువాడు ఖాసీనేరమునకుగూడ చార్జి చేయబడెను. కిక్కినవారు కలహము చేసినందులకుగాను చార్జి కాబడిరి. నెవకోట్ల జడ్జిగారు విచారణ జరగించి, పళిని గొండము (విదనముద్దయ) నకు యావజ్జీవద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించిరి; కిక్కినవానికి చెరి. రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఈ తీర్పుమీద హైకోర్టుకు అప్పీలుచేసగా, వ్యాయమూర్తిగారు వాదప్రతివాదములనువిని మొదటిమగ్గురు ముద్దయలను మాత్రము జామీనుమీద వదలుట కుత్తెర వొసగిరి. అప్పీలువిచారణ ముందుజరుగును.

[వేమకోట్ల జడ్జి: వ్యాయమూర్తి స్పెక్ సరుగారు] ప్రేలుడు సుప్రలునుగూర్చిన శాసనము.

కడప నుండి మార్చి నెల 16 వ తారీఖునాడు మదనపల్లిలో నొక బాంబు ప్రేలెను. కాని, యెవ్వరికిని తగులలేదు. పిమ్మట, పోలీసువారు అదవిలో వెతకగా, మరి మూడుబాంబు లగ పడినవి. ఆ 16 వ తారీఖునకు పూర్వమే కోట్ల రెడ్డి యనువాతకు తమకు చెప్పిన గుట్టును పురస్కరించుకొని పోలీసువారు వైన పేర్కొన్న బాంబు ప్రేలుకు సందగ్గమున నిద్దణరెడ్డును అరెస్టు చేసిరి; కాని, యానెల 27 వ తారీఖునాడు పోలీసువారు యా రుపురకు వదలివెట్టి, తమకు కబురుచెప్పినకోట్ల రెడ్డిని అరెస్టు చేయుటకు మేజిస్ట్రేటుగారు యుత్తరువు పొందిరి; ఆరెడ్డికి, పిమ్మట మగ్గురు రెడ్డును అరెస్టుచేసిరి. ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ సివు ఆక్టుకింద వీరిమీద ఏప్రిల్ 11 వ తారీఖునాడు దావా లేబడెను. అందుమీద ముద్దయలు జామీనుమీద వదలబడుటకు కోరిరిగాని, మేజిస్ట్రేటుగారు నిరాకరించి, దావావిచారణను ఏప్రిల్ 20-వ తేదీకి నిర్ణయించిరి. నాటికినము మేజిస్ట్రేటుగారు మరల వాయిదావేసిరి; ముద్దయలు జామీనుమీద వదలబడుటకు కోరిరిగాని మేజిస్ట్రేటుగారు రావిన్నపమును మరల నిరాకరించిరి. ఈ కథ్యకాలములో నేమద్దయమీదగాని మేజిస్ట్రేటుగారు రేసాక్ష్యమునుగాని విచారణచేయలేదు. మే నెల 4-వ తేదీనాడు కేసుమరల విచారణకురాగా, దావాను అంగీకరించుటకు దొరతనమువారి యొద్దనుండి యుత్తరు వింకను రాలేదను కారణముతో పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మతియొకవాడుదా కోరిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు మే నెల 19-వ తేదీకి మరల వాయిదావేసిరి. ముద్దయలకన్నీలు ముద్దయలకుచూచుటకుఅనుమతి నియ్యకలయునని మేజిస్ట్రేటుగారికి ఆ మే నెల 4-వ తేదీనాడు అప్పీలుకొనెనుగాని, వాడు గానిని నిరాకరించిరి; మేజిస్ట్రేటుగారు యెదుటనే వారితో కలిసిమట్టాడుటకై వక్త్రీలుగారి కవకాశ మొసగవలయునని మరియొకపర్యాయము విన్నవిండుకొనబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు రావిన్నపమునుగూడ నిరాకరించిరి. అందుమీద హైకోర్టుకు క్రిమినల్ డివిజన్ పిటిషన్ పెట్టుకొనగా, వ్యాయమూర్తిగారు జామీను నిరాకరించి, వక్త్రీలు ముద్దయలకు చూచుటకుమాత్ర మనుభవకొసగిరి.

ఎగ్మూరు పోలీసుకోర్టు.

అండర్ నెకం వెనితాలూకు మక్కద్దయలటయలకేసు విషయమున నమ్మకద్రోహము చేసినందులకై చార్జి కాబడిన ల్యాంసిలాట్ స్టాన్లీ యను యురేషియనునకు మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ప్రొణా సాయ కరమైన దెబ్బ. — మొన్న తెల్ల వారుమెగ్గోరు శకపవీక్షాస్థలమున, బండిగ్రోలెడి కత్తెముని సామియొక్క మరణమును గూర్చి విచారణజరగెను. ఈముని సామి 50 సంవత్సరముల వయసువాడు, పరమనాకము వాస్తవ్యుడు. ఇతనితో పోట్లాడినమంగలి పిల్లవాడు నలేశ ను ఇతని ననేక స్థలములలో నిటికరాతితో కొట్టెను. ఈ మునిసామి మలేయాలన వాచియున్న స్త్రీవాడు చెప్పకలన నొరసికొనుటచేత చనిపోయినట్లు కయిదుగ్గుల సాక్ష్యములన తెలియచున్నది. మునిసామి, కలహములో నలేశకు కొట్టిన చెప్పకలన స్త్రీవాడుమరినీ, చనిపోయినట్లు జ్యూరీవారు తీర్పు నిందిరి. అపరాధియరెస్టుచేయబడి యీమాండు (విచారించబడవలసిన వైదిగా) లోనున్నాడు.

సామలకార్యేటలో మజార్ దాస్ అంకు సమ్మ అను కంపెనీ తాలూకు చీర నొకటిని దొంగిలించినందులకు చార్జి కాబడిన కమలాకర్ అనువాని పేరుపేర్కొనువారు నాలుగు నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

కన్నమరా హోటలు. — బసవే ముందుండిన దక్షిణ ఇండియా రైల్వేఇంజనీయరుగారు తాలూకు నోట్సు (95 రూపాయలు విలువగలవారిని) దొంగిలించినందులకై చార్జి కాబడిన (ఆహోటలు వాస్తేట్) మురుగ్ అనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఈనెల 6-వ తేదీని రాజాసర్ రామస్వామి మొదలారి గారిసత్తమున దేశసహాయ మొదటియా రహవాతని రూకల సంచిని, (మనిపర్సును,) దానిలో 650 రూపాయలతోడ సుగ్రహించినందులకు చార్జి కాబడిన సుబ్రహ్మణ్యం అను వానికి మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

భూని; కలహము

కడపజిల్లా కోర్టుగుంటపల్లి గ్రామమున ఒక కలహము జరిగి ఆసందగ్గమున మగ్గురు చచ్చిరి. అందుమీద, ఖాసీ నేరమునకును, కలహించి గడిదిచేసిన నేరమునకును దావాలు లేబడినవి. దీర్ఘ విచారణకు గెను. తుదను కడప నెవకోట్ల జడ్జిగారు 28 ముద్దయలకు శిక్షలు విధించిరి. నలుగురుముద్దయల విషయమున ఖాసీనేరము స్థిరపరచుటకై కిక్కినవారు కలహించినవాడుగ పరిగణింపబడిరి. నెవకోట్ల జడ్జిగారు దీర్ఘాంతరవాస శిక్ష అదిగా ముద్దయలకు వివిధశిక్షలు విధించిరి. హైకోర్టుకు అప్పీలుపెట్టుకొనబడెను. సాక్ష్యములను అంగీకరించి విమర్శించుటలో నెవకోట్ల జడ్జిగారు కనపరచిన లోపములను వ్యాయవాదిగారు విశదపరచిరి; ముద్దయలకు అంతస్తు వారి మనుగడ యిత్యాదులకుగూడెము విశదపరచిరి. అందుమీద వ్యాయమూర్తిగారు అప్పీలు సంగీకరించి, కలహించిన నేరమునకై శిక్షింపబడినవారి మాత్రము జామీనుమీద వదలబడుటకు ఉత్తరు వొసగిరి.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అంకు నర్సింగు హోటు ప్రాచీన శుభు అనీస్టెటు సర్జెకు, మంత్రిసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రావిలింగు యన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ ౧౫-౫-౫౦ జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు ధర్మము రు ౧౦-౦-౦ కూడ యయ్యబడును. కావలసినవారు శక్రటరీ గార్డ్ పేర వ్రాసి, దరఖాస్తుఫారము పంపబడును.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్తమున క్రొత్త చందా దాన్లనుజేర్చు ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు. కొవున వారివారి దరఖాస్తులను మే నెల 15 వ తేదీవోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంప వేయవచ్చును. సమర్థులగు వారికి నలయునేని, పిమ్మట అమృతాయ నము డిపోవారి హామధముల యేజెన్సి గూడ నెనగబడును. మే నేజరు.

కావలెను

నమ్మక మైనట్టియు క్రొత్తమార్పులతో కూడినట్టియు వ్యాపారముకు కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, జిల్లా ఏజెంట్లును, డివిజను ఏజెంట్లును కావలెను. వారికి నెలకు రూ 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలవెప్పులుకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతసత్ప్రకర్తనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు వెంటనే ఈవిధున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగెను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

31-వ. తేరువీధి, తిరువల్లి క్షేత్రానికి, చెన్నపట్టణము.

బాల్యవివాహములతో సంబంధించినవి మరికొడు అం
శములు గలవు. అవి ఏవనగా కన్యావిక్రయ వ్యవస్థలు.
నరహంసవిక్రయము నాగరికతవలన నశించినదిగాని తమ కన్య
సంతానవిక్రయము మాత్రము మనహలందుదేశ నాగరికతకు
కళంకముగా నున్నది. పేదలయినవారు కన్యల నమ్ముకొం
దురు. ధనవంతులు వలల నమ్ముకొందురు. ఏవిధముచేతనైనను
వివాహము విక్రయస్వభావము గలదిగా మారుచున్నది. ఇది
కేవలము తాత్కాలికము; అన్యాయము; అక్రమము; వివాహా
ముష్టికముఖములకు ప్రతిబంధము. కొద్దికాలముక్రిందటికంటె
ఇప్పుడు ఈదువార బ్రాహ్మణము తగ్గినదని చెప్పుటకు
కొంత సంతపించుచున్నాను. ఇట్టిదూరచారము తగ్గుటకు
మన స్త్రీల పోషణల మేము ముఖ్యమని యెంచు
దగును. పురుషులు కన్యలు బూని దారిద్ర్యము పోతువు
చేత కన్యల నమ్ముకొనినప్పుడే మాత్రము అట్టి కన్యా
విక్రయమున కియ్యకొనక పట్ట గడువనియెడల బిచ్చ పాత్రు
కొన వచ్చును గాని కృష్ణులు కన్యకల నమ్ము దగదని విరో
ధింపగా అట్టి గుర్వాధిపాతిని కొనపాగకుండు అట్టి దృష్టాం
తము లనేకములు గలవు. కనుక ముఖ్యముగా నీ సుస్మరణ
భాగము స్త్రీలు పూనుకొన దగినదై యున్నది. స్త్రీలు సమ
కట్టి శాంపించిన యెడల పురుషు లేగతిని ఇట్టి వ్యాపారములు
చేయుగలర? సుస్మరణవిధి అతిసులభముగా నెఱవేరును

అమితవ్యయము.

వివాహాది కార్యములయందు దంధముకొరకు అమితమైన ధనవ్యయముచేయుట మిక్కిలి చింతకు కారణమగుచున్నది. మనస్థిరత తగిన పరిధి నడచినచో నిట్టివాధ తటస్థంబు నేరదు. కాని యసమాన సాధ్యత్యములు దలచుకొని తలకుమీరిన బగువులు నెట్టివో వాతము నుష్టము. మతియు నిలంకారములయందు మితిమీరిన ధనము వెచ్చింతురనియు నిందుకు ముఖ్యకారణము శ్రీలనియు చెప్పుదురు. ఇది కొంతవాస్తవము. శ్రీలు అలంకారములయందు ఆసక్తిగలవారనుమాట సత్యము. కాని యిది నైపురణము. దైవోపదిష్టము. అందువలన కేవలము అలంకారకార్యముగా నుండవలెనికాదుగాని మితాలంకారములు గలిగి యుండవలెననియు, అమితద్రవ్యము అలంకారములయందు వెచ్చింప గూడదనియు నెద్దల యభిప్రాయము. శ్రీలకు పాతివ్రత్యమే భూషణము. పురుషులకు సోదరాన్నిధియే భూషణము. సోదరాన్నిధియే భూషణములుగావు. కాని సహజసౌందర్యకాలియగు కన్నయకు భూషణములు లేవంటుంటే భూషణమనునట్లు అనుకూలముగ భర్తయును అత్యంతవిద్యావినయ సంపత్తిగల విద్వాంసు గల సాధ్వీనునికి అలంకారచింతయేలే నీ భూషణము లేని యన నొకసాధ్య ముద్దుగాలుకు విడ్డబాపెటలు. పుట్టుసాగున లేకున్న వెట్టుసాగున వన్నెదేసేదు గావున సామాన్యస్థితిగతులలో నున్న పురుషుగూడ వెలసిన సామ్యులవై పుట్టులులవై ని మూలద్రవ్యమును వెచ్చనెట్టి తుదకు తాకట్టు వాకట్టులతో యిక్కట్టులు బడకంటే కష్టాద్విత్తమైన ధనమును ఉచితప్రయోజనములయందు దుపయోగించుచు నున్న సౌఖ్యములను అందువలన బొందవలెను. శ్రీలు అలంకార సవ్యాసమును బుచ్చుకొనవలసినది నాయభిప్రాయము కాదు. అమితమైన ఆసక్తి అందుకయి యుంచుకొనగదని మనవిచేయుచున్నాను. తమకకు విలువలేదను సామాన్యోక్తి మనమందర మెరిగినదే. కావున వివాహాది కార్యములయందును మితిమీరిన దుర్వ్యయము మాన్పించవలయును. ఈ అంశము ముఖ్యముగా శ్రీలు అవలంబించవలసినది. ధనము సమస్తకార్యములకు సాధనము. మరియు సౌఖ్యదము గాక కష్టాద్విత్తమైన ధనము ఆనందముగా వెచ్చింపక ఉచితప్రయోజనములయందు దుపయోగించి చతుర్విధ పురుషార్థములను బొందవలెను. కాలక్రమమున విద్యాభ్యాసము వలన జ్ఞానోదయముగలిగి అజ్ఞానభ్రాంతియు విడిసి, యిట్టి యభిప్రాయములన్నియు స్వయంవ్యక్తము లయి తదవకూలములగు మార్పులు తమంతటతామే సంభవించవలెను. అంతరకు వలయుబ్రతుకై ములను మరము శక్తిలోపములేకుండ జేయవలయును.

ఇతరవిషయములు.

శిశుసంరక్షణ, అనాధశరణాలయములు ఈ మొదలగు నితరవిషయములు వెక్కువగలవు. వానిగూర్చి, కాలవిలంబమునకు వెఱచియు ౧ గ్రంథవిస్తరభీతిచేతను నేను ప్రశంసించబూనుకొనలేదు. మరయొకటిచెందు అంశములను మాత్ర ముగడించి విరమించెదను.

ఆ శోధ్యము.

శ్రీల యాశోగ్యధర్మలను గుఱించి తగినయోర్పాటుల నిడివరకు సుమము వానిలాభములకు గుఱియిగి ముందందున జేసికొని యుండలేదు. దేహపరిశుభ్రత, గృహవైర్యల్యము ఈ మొదలగు విధులనుగూర్చి మన శ్రీలకు అంతగా కర్తాజింప వలసినదిలేదు. ఏలయునగా ఈవిషయములలో శ్రీలందరకు సమానగ్రాహ్యత గానందించువారై యున్నారు ఒకవిషయమునుమాత్రమ కొంచెము వొక్కి చెప్పవలసియున్నది. వారధనము లందఱకు వికాలమగునని యుండవు. పట్టణములందు ప్రభావమగ్గుచు గలతావుల నేకములు. ఒక్కయింటిగా వెక్కిరిండు గావునయుందురు పశువుమైనవాయువు లభింపజేరదు. పశువువాయువే ప్రాణాధారము. దీనికొకటకొంతశరీరవ్యాధులును గలిగి సాంప్రదాయకాలములయందు సునుద్రతరమందుగాని తదితరస్థలములయందుగాని స్వచ్ఛమైన నాచువును రక్తపానాదులను బిచ్చుట ఈ శోగ్యస్థితికి అత్యంతత్యక్తము. ఇందుకొక మనవూర్ములు గృహవిద్యామూలం ౧ బాటుగిండ్ల భవనమందు వడిమి వాకిలి నెట్ల గానందిం. శ్రీలు యాశోగ్యులకొకటను ఆశోగ్యమెన్నో వృద్ధిజెందుటకును ఆటపాటుల వివేచనమును జెందుకొకటకు ఉత్తిమశ్రీల గోష్ఠికలన ఉచ్చలములగు అభిప్రాయముల స్వీకరించుటకును. శ్రీలకు ప్రత్యేకముగా వ్యాధుల నివారణము శ్రేష్ఠమోగానుండునని పోచెడిది. ఈ పట్టణములకు మా భాగ్యవశము మనసభిలో సాంప్రదాయము వహించు శ్రీశ్రీశ్రీ విజయనగర మహారాజు గారు మున్నగు పుష్టిధర్మముల

యోధార్యమువలన అట్టి మహాశక్తి కీర్ణములను నెరవేరగలదని సంతసించుచున్నాను. మతియు నీయుద్యమందు మనరాజధాని గవర్నరుగారైన వెంటుడు ప్రభువుగారి దేవిగారగు వెంటుడుప్రభువుయే గారను అపాగమైన దయను కవచ్చి అట్టిసభాభవనమునకు తమపేదలకొనుటకుగూడ వెల విచ్చిరి. ఇల్లువిడిచినురుగని యింతు లట్టిభవనమునకు భోజనమును శంక వలదు. భవన మేర్పడినచో ఆసక్తిగలగును. భావాభివృద్ధికలన మాత్రమే జరించి సర్వకార్యముల కదియే సాధనభూతమగును. ఇదివఱకు మిక్కిలి కాలహరణమైనది. కాన యంతటితో విరమించి శ్రీ శ్రీ శ్రీ మహారాజగారి యాపవ్యాసవార్యముల నాలించి యానందించుటకై యందరము కుటుంబాలస్వాంత్యములు గలవారమైయున్నందున తమకును జ్ఞున శ్రీ శ్రీ శ్రీ మహారాజగారు యీ మహారాజభాస్థానము నలంకరించి సభ జనుప్రదముగా నెరవేర్చించుటకై అత్యంత విషయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నానను.

తరువాత విజయనగరము మహారాజగారు శ్రీమతి లలితకుమారిగారు నేటిసభకు ఆగ్రాసభాధిపతులుగా నెచ్చుకొనబడెను. అందఱు యువతీయలును తమసమ్మతిని కరతాళము ధ్వనులతో తెలియజేసిరి.

తృతీయాంధ్రమహాసభ.

తీర్మానములు.

1. దేశభిమానములో నగ్రజ్ఞులును మానసియులు నగు గోపాలకృష్ణ గోకలేగారు ముకాలమరణమునకు చింతిల్లుచు ఈ సభవారు తమ సంతాపమును గోక్షేగారి కుటుంబమునకు హిందూదేశ నేతకసంఘము వారికిని తెలియజేయుచున్నారు మరియు గోకలేగారి భావచిహ్నమునకును వారిజేసాపింపబడిన హిందూదేశ నేతకసంఘమునకును సహాయము చేయుట యుక్తమని తీర్మానించుచున్నారు.
2. బందరు పురవాస్తవ్యులు దేశభిమానులగు రావు బహదరు పురాణం కేంకటప్పయ్య పంతులుగారియొక్కయు రాజమహేంద్ర పురవాస్తవ్యులను పండితులను నగు మహామహాపాధ్యాయులు నగు కొక్కొండ కేంకటరత్నం పంతులుగారియొక్కయు మరణమునకు జొన్నవిల్లెలగురువాధ్యముగారి మరణమునకును చింతిల్లుచు వారి కుటుంబములకు సాగు భూమిని తెలుపుచున్నారు.
- ఆగ్రాసభాధిపతిగారు.
- (3) దేశీయ విద్యలను దేశీయ కల్పములను దేశీయ కళలను, దేశీయ వ్యాపారములను ఆదరించి వా పిం చుట పరిత్యాంధ్రుడను విధానుక కృత్యముగ నెంచుకొనుగాక యిది యీ సభవారు కొరచున్నారు.
- ఈ: — కాలా శ్రీరామకాశ్రీగారు, బందరు
- ఆ: — కొప్పలె హనుమంతరావుగారు.
- బ: — బులును రామశోగిరావుగారు, విశాఖపట్టణం.
- (4) ఆంధ్ర కవిచంద్రి లగు నన్న యాచ్యనకును, తిక్కనామాత్యునకును, పోతనామాత్యునకును, జ్ఞాపక పరితిష్ఠాపకములు నెలకొల్పట కిదివరకుజరిగిన, పురుషులు కీసభవారు సంతసించుచు, ఆంధ్రీయందలహా చరిత్ర ప్రసిద్ధియైన కట్టడములను స్థాపనములను సరియైన స్థితిలో నుంచుటకు దేశీయులు తగిన పురుషులును చేయవలసినది ఈ సభవారు కొరచున్నారు.
- ఈ: — చిలకమర్తి వీరభద్రరావుగారు, రాజమండ్రి.
- ఆ: — ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు, విశాఖపట్టణం.
- 5 ఆంధ్రీభాషలోనే విద్యను గణపికపకమున విద్యాధ్యయనున, విద్యావ్యాప్తియు, సులభముగను కీర్తియుగను ఆరు నుగనుక ప్రచురణ ప్రజేతపీక్షనకునవిద్యను ఆంధ్రభాషలోనే గలత్రును అక్షరభాషను గూడవిద్యుంధముగా నేర్చుచు, ట్టయనగరము ఈ సభవారు రచ్చిప్రాయపడుచున్నారు.
- ఈ: — చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు.
- ఆ: — అతి అప్పల పంతులు గారు.
- ఆగ్రాసభాధిపతి గారు ఈతీర్మానము సభ్యుల సమ్మతిని కొరగా శ్రీకామశంకర వాస్తవ్యులను యిష్ట శంకరాశ్రీగారు తాము ఈతీర్మానమును అంగీకరించునని తెలిపి, కాన సకారణములుగా నుండలేదు. బాపట్ల వ్యాసనాథులగు నామ రాజు చేయరాదుయ్యగాను గూడ తమ ఆసమ్మతిని తెలిపి, అంతరము కుర్చా వెంటకు రెడ్డిగారును, చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారును ఆ నేకోవాహుళములతో యుక్తియుక్తముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. అంతిం ఒట్టుజేతుగా నుమారు వెయ్యియంది సభ్యులలో నలుగురు ప్రతికూలులుగానండి.

6. బాలీయాదరణకొందను బాలీ యధాముల ననుగుంచి నిర్వహించబడుచున్న ఆంధ్రభాషకు వికాశాలకును, రాజమహేంద్రవరమునందలి బాలీయవా కళాశాలకు, చెన్నపురిలోని ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తుకును, చెన్నపట్టణములో నేర్పడిన ఆంధ్రవిద్యాధిపంతులమునకును కొత్తపాఠశాలని ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాశాలకును ఈ మొదలగు విద్యాభివృద్ధిప్రతిష్ఠాపనలకు దేశీయులుతప్పక నోడ్వడవలయుననియు, ప్రతివారగ రాజాగారి యాదాగ్యముచే తలనెట్టబడిన ఆంధ్రభాషంటువును ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తువారు శ్రీమ్రముగా ప్రకటించు నేర్పాటులను చేయవలయుననియు కొరచున్నారు.

ఈ: — కొప్పలె హనుమంతరావుగారు.

ఆ: — ఒంగోలు పట్టాభి గామమూర్తిగారు.

వై తీర్మానములోని ఆంధ్రవిద్యాధిపంతులు విషయమై ఎవరైన ముచ్చటించుకలెనని వి పట్టాభిశ్రీ గామయ్యగారు కొరగా నేమూ రామనాథులకులుగారు ఇట్లుముచ్చటించిరి. మా నిధికి రూ 25) లు మూలమే వనూలు అయినది. అందు చాలభాగము ప్రకటనలకొంద వ్యయమైనది. మిగిలిన సొమ్ము ఒకవైద్యవిద్య సభ్యులించువిద్యార్థికి నియ్యబడినది. ఇకముందు మే, వివిషయమునుగూర్చి యెలయు కృషిచేయలేమని విన్నవించుచున్నారు.

7. ఆంధ్రదేశములో ప్రతిపట్టణమునందును, సహకార పరపతిసంఘములను, ముద్రితము ప్రతగ్రంథములు గల ధర్మపుస్తక భాండా గారములను, పఠనమందిరములను పాఠశాలలులేని గ్రామములందు పాఠశాలలను పాటకపుజనమునకు రాతిపాఠశాలలను, పంచములకు పాఠశాలలను ప్రతిష్ఠించవలయునని ఈసభవారు దేశీయులను హెచ్చరించుచున్నారు.

ఈ: — ఒంగంటి సోమసుందర గావుగారు.

ఆ: — రామస్వామి గుప్తగారు.

నూరి నరసింహ గారు.

గ్రేట్ బ్రిటనునందలి ఆంధ్రుల పభ.

గ్రేట్ బ్రిటనునందు వసించు ఆంధ్రవిద్యార్థుల మూడవ ఆంధ్రసభ కడచిననెల 2, 3 రోజుల తాళింబంతు ఎడికబర్గలో జ. నువ్వారావుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగెను. అందీ క్రిందితీర్మానము లంగీకరింప బడినవి.

1. “క్రియత కొక్కొండ కేంకటరత్నము పంతులుగారి మరణముచే మన యాంధ్రవాద్యులమునకు గలుగు మహాగ్రమైన కొరతకు వగచుచు వారికుటుంబమున కి సభవారు సానుభూతిని దెల్పుచున్నారు.”
2. “ఆంధ్రపుస్తక భాండా గారమును వ్యాప్తికలను సమకూర్చి యిచ్చటకు విద్యార్థిమై వచ్చు యాంధ్రనందకులకు స్వభావయందు ప్రవేశము లిక్కండ సమకూయు చేయవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”
3. ముందు సమావేశముకాగల ఆంధ్రసభకు తగుప్రయత్నిములు చేయుటకై యూనై టెడ్ (సంయుక్త) రాష్ట్రమునందలి ముఖ్యదేశీయులలో స్టాండింగుకమిటీని నేమించవలయునని యీసభవారు కొరచున్నారు.
4. బాలికలకై ఉన్నతపాఠశాలలు (హైస్కూలులు) ఆంధ్రుల నిర్వహణము క్రింద నెలకొల్పబారమును వహించుటకు దేశీయాంధ్ర మహాసభవారి నీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.
5. విద్యావిషయమునకు ముఖ్యముగ నేర్పడు ప్రతివోటను ఆంధ్రులు మతవిషయక సభలు జూపి, మతవిషయములకుగించి చచ్చించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
6. మా నాటికి ముఖ్యదేశవాధాము వ్యవసాయమే గాన, దేశీయాంధ్రమహాసభవారు వ్యవసాయదారులకు వ్యవసాయవిషయక ప్రసంగములు ప్రతపరచి, వ్యవసాయమున వృద్ధికి తెచ్చుటకు ప్రయత్నించుటకు (ఆ దేశీయాంధ్రమహాసభ) వారిని ప్రార్థించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
7. సీనియర్ గ్రామపద్ధతి నేర్పాటుచేసి, యందు మూలముగ సాంఘికశోపములను ఎత్తిచూపి, వాని భాడించుట ఆదిగాని ప్రయత్నములతో సంఘ సంస్కరణమునకు పూనుకొనుటకు దేశీయాంధ్రమహాసభ వారిని ప్రార్థించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించు చున్నారు.
8. ప్రతియూరోపియ బాలీయపద్ధతి విద్యనగ్రుతుకు, (ముఖ్యముగా నిమ్న బాతులకు) తగినప్రయత్నములుచేయుటకై కార్యోన్మాదక సంఘములు స్థాపించవలయును.
9. ప్రస్తుతము జరుగు యాధునికముక్తి విషయస్థితిబట్టి స్వదేశ సంక్షేమాధ్యయనము మాత్రమే స్వేచ్ఛాభిటవ్యమును తియ్యారచేయవలయునని మన దేశీయన జరుగు వాంధ్ర సమావేశమునకు తెలియజేయ వలయు.
10. మంత్రిసారి విధులను నేర్పడుట ప్రతిపట్టణమునను పాఠశాలల స్థాపించవలయును.
11. “Trade Union” లయొక్క జేయమున నిర్వమును వృద్ధిజేయుటకొరకు ఆ యా వ్యాపారస్థానములందు Trade Union సంఘముల నేర్పరపకం యును.
12. వైద్యమును చెరువుటకు తగినవారికి ప్రభువులుగా శ్రీలకు) వలయు విద్యార్థివేతముల నిచ్చి యాదేశీయులకు బావుయంద వలయును
13. ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును విశ్వవిద్యా యమున స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలయును.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915-వ సం॥ మే నెల 14-వ తేదీ

శుక్రవారము

తృతీయాంధ్రమహాసభ

ఆంధ్రరాష్ట్రపు తీర్మానము.

ఆంధ్రమహాసభ రెండవ దినసమయం దత్త్య త్యాహముతో గూడినది. ఆదినమునందు రాష్ట్ర విషయక తీర్మానము రోపావేశములతో జన్మించి బడినది వాదప్రతివాదములు ప్రబలముగ జరిగినవి. బహుజను లీక్రింది తీర్మానము సంగీకరించిరి:—

(1) పరిపాలనా పోషకములకు, ప్రజల పోషకమునకు, హిందూదేశమును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రభాగముగా భవించుట యవసరము (2) దేశీయ మహాసభవారు స్వీకరించిన స్వపరిపాలనాధర్మము, ఇండియా దేశమువారు వారి దేశంలో నూరించిన స్థానికస్వపరిపాలనమును సాధ్యమగుట కట్టి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములే యవసరములు; (3) చెన్న పురిరాజధానిలోని తెలుగుమండలములను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నిర్మించుట యుక్తము. అవసరము.

లోకమునందు నూతనాభిప్రాయములు సామాన్యముగ శీఘ్రముగ నామోదితములగుట దుర్లభము. ఎంతటి సుందరియభిప్రాయమైనను సర్వజనాంగీకారమును బొందుట గడుదుర్లభము. భౌతికవ్యవస్థలన్నియును గుణగోప మిశ్రితములు. సకల జరులకును లాభప్రదములైన భౌతిక నిర్ణయములు ప్రపంచమున గలవా యను సంశయము సముతము గలుగుచున్నది. భరతఖండము స్వపరిపాలనమునకు తగదనియును భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కిష్టపడియును వాదించెడి మహానియులు గలరు. అయినామునకు స్వపరిపాలనము నొసగుట యనుచితమని స్వార్థపరాయణత్వమును బట్టియో, విపరీత దేశభావమునుబట్టియో వాదించెడి విద్వాంసు దేశవాసులు గలరనుట సర్వత్ర తెలిసి యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయమునను నావిధముననే భేదాభిప్రాయములుండవచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్ర వాసులుగాని ప్రతివాడుగాని గమనించవలసిల ముఖ్య విషయములు కొన్నిగలవు. వానిని బాగుగ బరిశీలించిన దురభిమాన దురహంకారములు గ్రెండుపక్షముల వారికి నుండనేరవు. ఆంగ్లో ద్వైతమునకు ప్రాణము ఆంధ్ర రాష్ట్రము. ఆంధ్రరాష్ట్ర వశ్యకతను గమనింపని యాంగ్లోద్వైతము ప్రయత్నములు సరివంతములు గావు. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునలన భారతజాతీయతకుగాని యాంధ్రులకుగాని ప్రతిబంధకము గలుగు నాయని యోచింపవలసియున్నది. బిట్టహిందూ దేశమునందీపుడు పండ్లెండు రాష్ట్రములు గలవు. అయినను భారతజాతీయత సాధ్యమని తలంచబడుచున్నది. పండ్లెండు రాష్ట్రములున్నపు భారత జాతీయత సాధ్యమైందో పదునైదు రాష్ట్రములుండటవలన నేలయసాధ్యమో దురూహ్యము. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రుల యభివృద్ధి కవసరమై భారతజాతీయతకు ప్రతికూలము గానపుడు

రాష్ట్ర నిర్మాణము నావేపించుట యసంగతము. రాష్ట్ర నిర్మాణమువలన కొన్ని ప్రదేశములలోని వారికెక్కువ లాభమును, కొన్ని ప్రాంతముల వారికి తక్కువ లాభమును గలుగవచ్చును. కాని గమనింపవలసినవిషయము, ఆంధ్ర ప్రపంచలాభముగాని ప్రత్యేకమండల భాగముల లాభముగాదు. ఈభావముతో నాంధ్రరాష్ట్ర భావము వినుస్థింపబడినపుడు దేశహితమును గోరువారల వ్యతిరేకాభిప్రాయములు నిలువనేరవు.

తీర్మానమునందు భాషలను బట్టి రాష్ట్రములను నిర్మించుటవలన ప్రజాపాక ర్య మేర్పడుననియు, దేశభ్యుదయము సత్వరముగ గాగలదనియును, నిర్దేశించబడినది. ఈ భావమును విశాఖ పట్టణములోని కళాశాలాధ్యక్షులు శ్రీనివాసయ్యంగార తినిపుణముగ సమర్థించిరి. ప్రజల నేకభావ బద్ధులనుగ జేయుటకు భాషకు మించిన సాధనాంతరము లేదనియును, యుద్ధానంతరమున యూరపుఖండము నందలిరాజ్యములను భాషలనుబట్టి విడదీయుట రాజనీతిజ్ఞుల మతమనియును, కన్నడ మండలముకు వీలులేదని వీలుగల తెలుగు మండలములను ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా జేయకుండుట సమంజసముగా దనియును నయ్యగారు చెప్పిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారి వలె, నీకషయమును సిద్ధాంతము చేయువారును బండించువారును, విశాలభావముతో బరిశీలించి నెషవ్యమును బట్టింపకుండుట యుచితము. రాష్ట్రవాద నాయకులును, వారియనుచరులును, ప్రతిపక్షుల వాదములను శ్రద్ధతో విన వలసియుండదు. వారికి సంతాపమును గలిగించుట తగదు. అగ్రాసనాధికారి చెప్పింబలు మహాత్మా రాజచరణమునందు త్వరపడక జనాభిప్రాయమును జేరీయుట కార్యానుకూలమునకు సాధనము.

ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహముగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము వ్యయకారణమునియు నన్యదాయకమనియు, వాంఛనియముగాదనియును వాదించిరి. భో. ప్లాట్ని సీతారామయ్యగారు, వ. సుబ్బారావుగారు, శ్రీనివాసయ్యగారు మొదలగువారు నానివాదమును యుక్తియుక్తముగ శుద్ధించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రమునలన లాభము గలుగునని యంగీకృతమైనపుడు వ్యయ కారణమును బట్టి వెనుకనడచుట యసంగతము. కొట్లకొలది యాప్యములు బీహారునకు డిల్లీపురమునకు యుద్ధమునకు వ్యయచగుట లేదా? ఆంధ్ర దేశభ్యుదయమునకు రాష్ట్ర ముపసరమని పరిగణింప బడినపుడు వ్యయచగుట భయపడుట యుక్తమా? ధర్మమా? ఇట్టి మహాత్మా ర్య నిర్మాణములు విశాలదృష్టితో జూడదగినవిగాని సామాన్య భావముతో జూడదగినవి గావు. జెల్లియనులు స్వాతంత్ర్యతక్షణమునకై చూసిన త్యాగమునకు మితిమీరలు గలవా?

ఆంధ్రరాష్ట్రపు తీర్మానమును నవ్యాజముగ సభాధ్యక్షులు శా. రామారాయనిం గారును సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు భూతిరాజు వెంకటకతిరాజుగారును, శా. బ. నరసింహేశ్వర శర్మగారును, మోచర్ల రామ చంద్రరావుగారును, పోలనరము జమిందారు గారును, నామోదించి సంకన కాండ్లల కృతజ్ఞతకు బాత్రులు. మొదటిరెండు సంభలుదును సంశయముతో గూడిన ఈవిషయము మూడవసభయంద ప్రతిపాతముగ స్థిరపడినది. వ్యతిరేకాభిప్రాయముగల మహాజను లీమహాషడ్వియమును బాగుగ విమర్శించి యాంధ్రలోకాభ్యుదయమునకును, భరతవర్షాభ్యుదయమునకును, దమ విద్యావివేక సంపదలను వినియోగించి మాతృసేవాపరాయణులగుటకు ప్రభోతులు.

విద్యాశాఖా మంత్రిత్వమునకు భారతీయులన్నిలా పాశ్చాత్యులన్నిలాయను ప్రశ్నకలిగినది. విశేషానుభవశాలి యగు నొక భారతీయ పరిపాలకొద్యోగి ప్రైముప్రతికయందు భారతీయునికన్న సంకులకు పాశ్చాత్యుడే యగ్ర తమజని ప్రాసీ యున్నాడు. ఇట్టివిషయములలో పాశ్చాత్యుల యాసక్తికి స్వతిస్సిద్ధమని నిశ్చయించువారలలో నితరు చేరడుగాన నితని యభిప్రాయములు చిత్రముగా నున్నవి.

“దేశీయుడు దేశీయుల విద్యావిషయమును గమనించుట కర్హుడన వశ్యమునందలి తత్వము త్రవమని యొప్పుకొనియే తీరవలెను. ప్రజలయోగ్యత తలపనికి బాగుగ తెలిసియుండును. దేశీయుల ఆచారవ్యవహారము లతడు బాగుగ నెరుంగును గాన నతడు వాంఛనములను తప్పగా గ్రహింపగలుగు నను విషయము నామోదించి తీరవలెను. తగిన బుద్ధి కాళమును సామర్థ్యమును కలిగిన దేశీయుని లభ్యమైనచో దేశీయుల విద్యావిషయమును దేశీయుడు గమనించుటయే లాభకరమని అంగీకరింపవలసియుండును”

అని ఈయనుభవశాలి ప్రాసీ అట్టి సమర్థులు లభ్యులగుదురనికూడనితడే యొప్పుకొనుచున్నాడు. ఇటులుండగ భారతీయు డట్టిపదవి కన్నట్లు డనుటకు దగినముఖ్యకారణ మేమి? కారణ మేమియును కనబడదు. అయిన నీలేఖకుడు క్రొత్తకారణ మొక్కటిని కనిపెట్టలేక భారతీయులలో హిందువులు మహమ్మదీయులు నను రెండుతెగలుండటవలన పాశ్చాత్యు డిరెండుతెగలలోనుకూడ చేరడుగాన నతనికే మామూత్రిత్వమిచ్చుటయుక్తమనెడుట. ఈకారణమునుబట్టి చూచిచో స్పెయిను దేశీయులలో, పోర్చుగీసుదేశీయులలోయైన మరింత శ్రేష్ఠముగ నుండునని మరొకాపత్రిక సమచానుకూలముగా నెత్తి పోడుచుచున్నది. కారణమూదురా? విచారమట. ఈదేశమున నాంగ్లేయులుగూడ పెక్కుమందిగలరు. ఆంగ్లేయులకును హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుండు పరస్పరసహనము స్పెయినుపోర్చుగలు దేశీయులకుండుట కవకాశమేలేదు. ఇట్టివిభేదము లాభాసములు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును స్వోపనిషయములలో నభిప్రాయభేదములుండిన నుండుగాక. విశేషవిషయము యందు లేవు. కలవనుకొనినను, విశేషముగ స్వోత్కర్షను గలిగినట్టియు నాదార్యమంతగా జేట్టియు తృతీయుని కొనివచ్చుట న్యాయముగాని కార్యకరత్వముగాని కాజాలదు సర్. హాకోర్టు బల్లురుగారి సాసమున హిందూదేశ మంతటను నెదురుచూచుచుండుట కనుగుణముగా మన చక్రవర్తిగారు న్యాయమూర్తి సర్ సి. శివకరనాయుడు గారిని నియమించి ప్రసాదించురని నమ్ముచున్నాము.

“ఆంగ్లోశాఖలో నిశ్చయించబడిన-తవటకును, సామ్మ తీసికొన్న యద్యోగియొద్దనుండి నష్టద్రవ్యము వసూలుచేయుటకుగాను ప్రెసిడెంటుగారు ప్రాధికారబడుచున్నారు.” అను తీర్మానమునకు రావుబహదూరు శి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారి క్రిందిసవరణ నుకపాపించిరి:— “నష్టద్రవ్యమును నిశ్చయించబడినంతవఱకు బాధ్యతగల యద్యోగియొద్దనుండిగాని యద్యోగులయొద్దనుండిగాని వసూలుచేయుటకుగాను ప్రెసిడెంటుగారు ప్రాధికారబడుచున్నారు.” ఈ సవరణను డి మోషనసుగా రనువాదించిరి గాని సభవారు దాని నామోదంపరైరి. అంతట కే. సి. దేశికాచారిగారి తీర్మానమును సభ్యులలో 5 మంది యంగీకరించిరి; 12 మంది నిరాకరించిరి. ఎవరామోదించినదియు ఎవరు నిరాకరించినదియు తెలుపవలయునని దాని కాచారిగారుడుగఁగా, ఈక్రింది పర్యవసాసము జేలినది:—

(సి. సి. దొరసామి మొదలయగు గారు, రావు బహదూరు శి. ల్యాగరాయ నెట్టిగారు, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, చల్లా గురుస్వామి నెట్టిగారు కే. సి. దేశికా

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు

జర్మనులమీద ద్వేషము.
నానాటికి ప్రబలిపోవుట

లండను, మే 13:— నిన్న రాత్రి లండనులో చాల గందరగోళములు జరిగినవి. జర్మనుల అంగడులు దోచుకొనిరి; ధ్వంసము చేసిరి. అందున్న జర్మనులను అగౌరవపరచిరి. ఈ సంగతి తెలిసి మండగనే చాలమంది జర్మనులు పారిపోయిరి. మిగిలినవారిని గుంపు పోనియతేను పోలీసువాళుమయును చేయు లేక పోయిరి. వారిలో చాలమందికి రాళ్ల దెబ్బలుగూడ తగిలినవి. ఈసంఘటనలందు యువజనులును జర్మనులును కలసి యుండిరి. కొన్నిచోట్ల సైనికులు శమంతిటతామే పోలీసువారికి తోడ్పడి గుంపును పారదోలిరి.

లివర్పూలులో వెనుక 200 జర్మను దుకాణములు దోచుకొనిరిగాని దోపిడిగాండ్రను దొరతనమువారు శిక్షించుటవలన ను జర్మనులను పృథ్వీక ధ్వంసమును పంపుటవలన మరల గందరగోళ మేమియును జరుగలేదు.

జాహనాబాదులో గొప్ప గందరగోళము జరుగుట.
జాహనాబాదు మే 13:— ఇక్కడ ప్రజలకు జర్మనులమీద పట్టరాని కోపమువచ్చి చాల గందరగోళము చేసిరి. 50 భవనములు ధ్వంసము చేయబడినవి. కొన్నిటికి నిప్పులుట్టిచిరి. కొన్నిటిని ధ్వంసముచేసిరి. దీవలన 2½ లక్షల పానుల వరకు నష్టము కలుగును. ఎక్కడను లూటీ జరుగలేదు.

తూర్పుఇండియా రైల్వేయుణము.

లండను మే 13:— ఈయుణము 1893-97-98 ధరగతి గియున్నది. లూసిటానియా, జర్మనీలు మొదలవలన కలిగిన కారణములే ఈయుణముమందినీటిలో తేటండుటకు కారణమనికొందరునున్నారు. ప్రస్తుతసముమునకొద్దివాయివారే అందరును కోరుచుండుటగూడ ముఖ్యకారణము.

జర్మనీవారి రెండు టూర్నిడోపడవలు

ఉత్తరసముద్రములో ధ్వంసముచేయబడుట

నౌకాధికారికారుల రిపోర్టు.

లండను మే 13:— ఉత్తరసముద్రములో జర్మనీవారి రెండు టూర్నిడోపడవలు, ధ్వంసముచేయబడినవి. దీనిని గురించి నౌకాధిపతులు వారి కిండిసంగతులనుకూడ తెలియజేయుచున్నారు:— బాగ్నడాను నౌకాధికారికానికి దెబ్బతగిలి: తగువారితో, రెఫ్రి నెంటునర్ జేముస్ డోవిలు గారు చుక్కాడి

చారిగారును తీర్మానము నామోదించినవారు; నిరాకరించినవారిలో, దొరలమాట యట్లుండ, మహమ్మద్ షాన్ సాహేబు బహదూరుగారును, జి. ఏ. ఎల్ కేజ్ గారును, జి. లియనుల పిల్లేగారును. జి. రంగచారి యరుగారు జి. ఆర్ ఆదికేశవులు నాయకుగారును, ఏ. పి. పార్థసారథి నాయకుగారును, రావుబాహుర్ జి. నారాయణస్వామి నెట్టిగారు. కే. ఎస్. అయ్యా అయ్యరుగారును, భాన్ బహదూరు మహమ్మద్ అబ్దుల్ కిద్దుస్ బాచ్చాసాహేబు బహదూరుగారును, గౌ. డాక్టరు జి. ఎమ్. నాయరుగారును, ఎమ్. జి. గారును, యాహూబా హసేబు సాహేబుల హారుగారుగలరు. రావుసాహేబు పి. ఏ. పార్థసారథి మొదలి యారుగారును, రెఫ్రి నెంటు కలనర్ డోనవల్, వి ఎమ్ ఎస్. గారును, తటస్థభావము వహించి యూరమండి:)

నామినేషన్ మొదలు యున్నదే మేమెయున్న ను నుండవచ్చునుగాని పౌరప్రతినిధులగు సభ్యులివిధముగా సూరివాగ్రద్రవ్యము నెడ నుదాసీనతను జూపుట కక్షుంగను వోచనియుము. నూత్నవిచారణలకు దిగినయెడల కొంత భేదము పాటింపవలసి యున్నను ఊరివారిసాత్తు నూరకపోనియ్యగూడదను ధర్మమర్మమును గ్రహించుటయును సరణ సందర్భమున దేశికాచారిగారి తీర్మానముతో నొక విధముగా నేకీభవించిన రావుబాహుర్ జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారుకూడ వైతిర్మానమును నిరాకరించినవారిలో చేరుట యాశ్చర్యకరము.

దగ్గర నిలువబడి, వ్యూహముగ నడిపిరి. టూర్నిడోపడవ భయము లేకుండ అగ్నివర్షము దురిముచున్నను మంచి నైపుణ్యముతో నొకనుడ ప్రయత్నించిరి. దీప్తాయుగ లియూడాను మీదివారికి సంగతులను తెలియజేసిరి. ఇందువలన జర్మనుల రెండు టూర్నిడో పడవలు ధ్వంసము చేయబడినవి.

బాగ్నడానుమీద చిన్నయన్వోగియరు హల్లెట్టుఅను నతడు తన ఫిరంగిని సామర్థ్యముతో ప్రేల్చెను.

ప్రాము

జర్మనుల దురాగతము.

ఆంగ్లేసల ధర్మయుద్ధము.

లాహారు మే 13:— సివిలు మిలిటరీ గెటెలు పత్రిక కనువచ్చిన తంతివార్తలు లండను. మే 12:— ఉత్తరప్రాము నుండి యొకవిలేఖరీ ప్రెముప్రతికటిలు తెలిసెను. ఇంతవరకును ఆంగ్లసయికులు జర్మనులతో వీరనులభోధాహముతో ధర్మయుద్ధమున చేసిరిగాని జర్మనులు విషవాయువులను ప్రయోగించుచుండుట వలన ప్రతిసయికులకును జర్మనులయందు పుడు పరమానవ్యాయుకలిగియున్నది. లేనిపోని కంకల ధర్మపందేహములను వెల్లుకొని బ్రిటిషువీరులలోని ప్రజలలోవనలలోనే కాలముగడపరాదు. తగిన ప్రతికారమువెంటనే చేయవలెనని నైపుణ్యములని వారందరు నేకగ్రంథముగ కోరుచున్నారు.

పారిసు పట్టణముపై బాంబులు వేయుట
లండను మే 13:— నిన్ను పారిసు నగరమున దొక పేటలో నొక జర్మను విమానము బాంబులను వేసినది. ౬ గురు సైనికులకు గాయములు తగిలినవి.

ఉత్తరప్రాములో యుద్ధము.

అలహాబాదు మే 13:— పాయినిపుత్రికకు లండను విలేఖరి ఇట్లుల తంతించెను. ఉత్తరప్రాములో జరిగినయుద్ధము మిక్కిలి ముఖ్యమైనదనియును అందు విజయముగాండుట కొంతవైశ్యవ్యము నైనను పొందదగుననియును విలేఖరులందరంగీకరించుచున్నారు. ఈ యుద్ధములో మిత్రమంధలివారికన్న జర్మనులకే వైశ్యవ్య మధికముగగలిగినది. లావెస్సేయే శత్రువురేధ్యముగ నుండెను. ఉత్తర దక్షిణ భాగములందులది వైశ్యములు దారి చుట్టుముట్టించి. లావెస్సేయే శత్రువుల వైశ్యవ్యములకు వెనుకనున్న ముఖ్యస్థానములను ఆంగ్లవైమానికదళము రూపుమాపుటచే నచట నాకులము మొండెనది. ఈవీలుమాది ఆంగ్లేసలుచాలా పారు లీవారములో లావెస్సేయే పేటవరకును వెళ్లగలిగినది డెంబ్రి క్రానికలు పత్రికావిలేఖరి వ్రాసెను. అబాల్కరాలో మెల్లను అనుగ్రామములందు జర్మనులు తొమ్మిదేముదినం ప్రెమునపత్రికా విలేఖరి వ్రాసెను.

పారిసు ప్రకటనము.

లండను మే 13:— పారిసు— ఆధికారికముల ప్రకటించిరి. ఆగ్రానుకుత్తరమున మాకు గొప్పవిజయములు కలిగినవి. నిన్న రాత్రి నోటారుడాను డిలారెటివద్ద ప్రబలయుద్ధము జరిగినది. డానుప్రాంతమందలి స్థానములన్నటిని పూర్తిగా స్వాధీనపరుచుకొని శత్రువులలో చాలమందిని నష్టమొందించితిమి. కాగ్నీఅడవిని దారి మత్తరముననున్న కొండను మేము పట్టుకొంటిమి. ఈ రెండునుగూడ బలమగు ఫిరంగులతో కాపాడబడుచుండెను. ఇరుకుసందులలోను కండకములలో జర్మనులు తీవ్రముగ పోరిరి. వారిసేనలో అనేకులు హతులైరి. మేము సర్వీతో వారివైపది వందలకొలది సైనికులను నాశముచేసితిమి 30 మంది వుద్యోగులను 1(2) మంది సైనికులను ఖుదీలముగా పట్టుకొంటిమి. సోఫ్టియద్ జర్మనులు ప్రబలముగ మమ్ముల మార్గం నినను మేము వారి నోడించితిమి. న్యూకెల్లియద్ చాలవారు ముందుకు పారిపోతిమి. న్యూవెల్లియండ్ గివాంచిపోవురాజువాట మా స్వాధీనమైనది. ఆగ్రాములో నొకఇంటితరవాత నొక ఇంటినిగాచాలవరకు స్వాధీనపరుచుకొని జర్మనుల నుత్తరపు కొసకుతగిలి అచట వాచివోడించితిమి. మా సైనికు లధికోత్సాహముతో పోరిరి. బోయసురీవైపువరకు నొకవైశ్యవ్యతన మేము పట్టుకొంటిమి.

బెల్జియము

బెల్జియములో జర్మనీవారి దురాగతము.

కమ్మిటీవారి రిపోర్టు.

లండను మే 13:— బెల్జియముదేశములో జర్మనీవారు చేసినదురాగతములను గురించి విచారించుటకు దొరతనము వాగ్దా కమ్మిటీని ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ కమ్మిటీకి బెల్జియ ప్రభువు అధ్యక్షులు. ఈ కమ్మిటీవారు తమరిపోర్టును ప్రకటించిరి. రిపోర్టులో వీ కిందిసంగతులున్నవి:— మేము సంగతి సందర్భములకు బాగ్నీతో విచారించితిమి. శత్రువులు ముందు వెనుక లాలోచించక చంపివేసిరి. మంచి చెడ్డలను చూడక ఇండ్లను తగలదెట్టిరి. జర్మను లిట్టివెన్నెయో దురంతములను చేసిరి. నిరపరాధులగు ప్రజలను కావలయునని చంపి పారవేసిరి. స్త్రీల మానభంగముచేసిరి. పిల్లలను హత్యచేసిరి. కొపలుం తగులదెట్టి దోచుకొనవలసినదని సైనికులకు జర్మను ఉద్యోగులే ఉత్తరపు లిచ్చిరి.

యద్ధ ధర్మములను జర్మనులు పాటించుచు గాలేదు. పిల్లలను స్త్రీలను ముందుచుకొని చాటుకనుండి సైనికులు యద్ధము చేసేవారు దెబ్బలు తగిలిన సైనికులకు, ఖయదీలను చంపి వేయుచువచ్చిరి. లేనిపోనిదే 7 రెడ్డు క్రాసు సంఘపు పతాకములను కట్టుకొని మాయోపాయము చేయుచువచ్చిరి. కడచిన మూడు శతాబ్దములలోను ఇట్టి పనులెన్నడు జరిగియుండలేదు.

రష్యా

రష్యనుల సీతి

లండను మే 13:— లాహోక్కునువను రష్యను లాక్రమించుకొనిరి ఉత్తరమునకు దక్షిణముననున్న రష్యను వైశ్యములు తూర్పునకు మగలుగుండుట ముఖ్యవిషయమని పెట్రోగ్రాదునుండి విలేఖరీవ్రాసెను.

రష్యను ప్రకటనము.

లండను మే 12:— పెట్రోగ్రాదు-9 వ తేది సాయంతనము విశ్వులారను కాల్వేయరులకును మధ్య శత్రువుల యొత్తిడిలకు మన సేవలకు కొంత ఇరకటము కలిగినదిగాని రష్యను మూలబలములు శత్రువుల దక్షిణభాగమును తీవ్రముగ దాడుట వలన జర్మనుల యానేగ మాగిపోయినది. మా సేనలు శాంతముగ వెనుకకొడుగుట కకకాళము కలిగినది.

బ్లాకునీలోనున్న నౌకాదళము.

10 వ తేది ఈ నౌకాదళము బాస్కసునైర ఫిరంగులను కాల్చి 6 వ గొబెయును యుద్ధవాకతో క్లిపోవానిని పారదోలినది.

5000 మంది శత్రువులు హతులగుట.

లండను మే 13:— పెట్రోగ్రాదు. లభ్యకౌతులుల ప్రకటించిరి. జవారివిరుకొండలలో యవ్యకలు శత్రువులను దలపడిరి. అచట శత్రువులలో 5000 మంది హతులైరి. వారు పారిపోయిరి. పెట్రోవిల్స్ మొదలు బురైచునరకునుగల 40 మైళ్లవికాలముగల యుద్ధభూమి గురుగూడ రష్యనులు విజయము గాంచిరి. ఒక్క 10వ తేది నే రష్యనులు 10 ఫింగులను 5000మంది శత్రువులను ఖైదీయగు పట్టుకొనిరి. శత్రువులు ఈపురునది ఎడమపక్కనంతయు విడచిపోయిరి.

ఇర్లండు

ఇర్లాండుదేశపు సేవలు.

రజనంగమునకు పోవుట.

లండను మే 13:— ఇర్లాండుదేశపు వారు నాయకులగు రెడ్మంతుగారిట్లు తెలియజేసిరి:— ఇర్లాండుదేశంలోని మొదటిడివిజను రజనంగమునకు వెళ్లినది. వీరు పరాక్రమతో పోరాడి, ఇర్లాండుదేశపు గౌరవము, నిలువదెట్టుదురని నాకు సమర్థమున్నది.

జపాను

జపానుదేశపు సైనికోద్యోగి.

రంగూను మే 13:— రాజప్రో గారివద్ద జపానుదేశపు సైనికోద్యోగి యొకరుండు. మే యమా గారీపదవి యందున్నారు. వీరు సిప్తూరును ప్రభువును రంగూను దర్శించుచున్నారు.

ఇట్లు,

ఇట్లు జరగని దేశములు.

రాజమౌళి కౌముదము ఇచ్చిన సమాధానము.

అందఱు మే 13:— కోముగరమునుండి ఈ క్రింది తిండి వాస్తవికము. ఇట్లు జరగని పక్షమున పనిచేయునట్లు చేయవలసిందని కోరుచు జ్యోతిష శాస్త్రమును ప్రకటించి ఇట్లు దేశపు రాజమౌళి కౌముదమును వ్రాయగా, అట్లు చేయుటకు నిరాకరించినందున సుప్రసిద్ధుల జవాబిచ్చినది.

చీనా

చీనా జవాబు విషయము.

అందఱు మే 12:— పాపములు ప్రజలపక్షమున నున్నందున గాఢముగా ప్రార్థన చేయుటకు నెయిలు ద్రవ్యముగా గాఢముగా పాపములను దొంగిలించుటకు చీనా జవాబు ప్రస్తుత వ్యవహారమునకు సంబంధమును నున్నది. అంగ్ల దేశమున వారు జవాబు వ్రాసినందున వారికి ప్రాసరి. అక్రమమును నిరాపించుట కవకాశము లేదు. కనబడలేదు. చీనా వారు జవాబు వ్రాసినందున ప్రత్యేక పోకర్తము లెన్నియో వారు పోకర్తించినట్లు నిర్ణయము లన్నియును నివారణముగాని అట్లు ప్రకటించుట చీనా జవాబు వ్రాసినందుల అంగ్ల దేశము ననుసరించి యుండగలదు.

అమెరికా

జర్మను సముద్రముల దురాగతము.

అమెరికావారి జాబు.

జర్మనీవారికి పంపించుట.

అందఱు మే 13:— లూసిటేనియా స్త్రీయను ముందిన సంగతిని గురించి సమాఖ్య. గోరుచు అమెరికావారు జర్మనీవారికి జాబును వ్రాసిరి. “మన కమేండ్మెంట్ మేమిచ్చిన ఉత్తరపుటను సరిగ్గ గ్రహించి యుండలేదు. అందుచేత తిప్పి మార్చితిమి. కమేండ్మెంట్ యుండును” అని జర్మనీవారు చెప్పి తప్పించుకొను సలహాను అమెరికావారి జాబులో నున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా నైస్యముల ప్రశంస

అందఱు మే 12:— మెలబోర్ను ఆస్ట్రేలియాను నైస్యముల జాతీయగౌరవమును చక్కగ కాపాడిరి. వారు నిద్రా పరములను గూడ సరకుచేయక యత్యుత్సాహముతో పోరు సలిపి. వారాస్ట్రేలియా న్యాయజులను దేశములకు నిరపమాన మగుభావంతో వార్తించిని జరలు ఇయ్యనుపాపములను గారు గవర్నరు జరలు గారికి తిరిగింపిరి.

ఆస్ట్రేలియా రాజ్యాంగ సభ.

అందఱు మే 12:— నైస్యముల సభిసంబంధము లూసి టూనియాలో వాసులైన వారి బంధువులకు సాహాయ్యము లెలుపుచు ఆస్ట్రేలియా రాజ్యాంగ సభవారు తీర్మానములను చేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధము.

యూనియను దొరతనపు సేనలు.

జర్మను రాజధానిని ప్రవేశించుట.

కేపుటపు మే 13:— యూనియను ప్రభుత్వము కాదుల్లు తెలియజేయుచున్నాడు. జర్మనీవారి ఆక్రమణ, నైస్య భాగమునకు విందుచే ముఖ్యపట్టణము. బోధాగారి సేనలను ప్రవేశించిరి. జర్మనులే విధమున నిరోధమును కలిగించి యుండలేదు.

ఇంగ్లండు ఆంగ్ల సంతాకము ప్రతిష్ఠించబడినది. మూడువేల యూరోపియనులు, 12 వేల జేతీయులును పట్టణములో నున్నారు. రైలుబండ్లు యంత్రములు మున్నగువి విశేషమైనవి. ఇంగ్లండు వివిధ ప్రభుత్వము స్థాపించబడినది.

నైస్యములను ద్వేషించి బోధాగార్లు తెలియజేసిరి:— మూడువేల ప్రభుత్వము కనబరచిరి చాలాభాగము చేసిరి. దక్షిణపువున్న మూలలన్నియు మున్నగువి విశేషమైనవి. మనము వినుచు ఉచు స్వాధీనము చేసికొంటిమి. మనయందెంతో బాధ్యత యున్నది. బోధాగారి పట్టణము కాపాడు భారమును మిగిలిన గోరముగ గంభీరమైన వివాదమును నిర్వహించుదని

నమ్ముచున్నాను. మనము యుద్ధముచేసి జర్మనీవారి పట్టణము పట్టుకొనుటకులన సామ్రాజ్యమున కెంతయు లాభకరము. యూనియను దొరతనమునకును మంచి. క్రమక్రమముగ జర్మనీవారి క్రిందనున్న ఆఫ్రికా భాగములయందు, మనచేతి క్రిందకువచ్చును.

జర్మనీ

జర్మను సేననువిడచి వచ్చిన నైస్యకుల వాఙ్మూలము ఖైదీలను గావట్టుకొనబడినవారిని 40 మంది జర్మనులు సజీవులనుగా దహించుట.

అందఱు మే 11:— కోటగుడము. పత్రికాధిపతు లెరిగించిన జర్మనులైకులి లిద్దరిలో నొకడు 40 మంది ఖైదీలను జర్మను లొక యుద్ధ ఖైదీ సజీవులనుగా దహించినయందు అట్లు వ్రాసించిన వారికి జర్మను అధికారు లొక పత్రికమును జహూమాన మొసంగినదియును నుడివెను.

మరి 248 ని హత్యచేయుట.

డిశంబరు 23 వ తేదీని ఆంగ్ల సైన్యదౌర్భాగము మున్నగు వారిని 24 గురిని నేనున్న పటాలములోని నైస్యము తువాకు లతో కాల్చిచంపిరి. వారిపోవుచున్న ఆంగ్ల సేనలను తిరుముచున్న జర్మనుపటాలములు ఆంట్వర్పునకున్న మెల్లనదిమీది వంతెనపై నుండగా నొక ఇంగ్లీషుపటాల మావంతెనను కాల్చి వేసినదనియు వీరందఱు వాడటాలములోనివారే గాన వీరి నిటుల చంపుచున్నారనియు నాకువారు కారణమును చెప్పిరి. ఈకయిదీల నొకరి తిరువారి నొకరినిగా నొకగొడకు చేరితెట్టి ఒక్కొక్కని నొక్కొక్క జర్మను సైనికునిచేత చంపించిరి. ఈరీతిగా వాంగ్లములను చంపుటయందా పటాలములోని జర్మను సైనికులకందరికి అభ్యాసవిధి కలిగినది. ఈహత్య మేజరు హాఫ్మను లెప్టినెంటు న్యూమెలేగార్ల యుద్ధపురకారము జరుపబడినది. అది మరియొకడు చెప్పెను.

లొంగిపోయినవిట్లు నైస్యదౌర్భాగము సైనికులను చంపుట.

మరియొకసారి ఒక ఆంగ్లదౌర్భాగమును 4 గురు సైనికులను లొంగిపోగా వారిని హల్లాబైటకోటలో తెట్టి కలయబడి కొట్టించిరి.

నైస్యమునుండి పారిపోవుట.

నైస్యదౌర్భాగము సైనికులకు వాడపట్టుటకులను తిండి పూర్తిగా వెట్టికపోవుటకులను మేము పారిపోయివచ్చితిమి. కందకములలోని సైనికుల బంధనములే చేయుచున్నారని అని వారు చెప్పిరి.

వీరిద్దరిలో నొక డంతు లేకుండపోవుట.

వీరిద్దరిలో కుల్లరనువాడు బొత్తిగా నమాయకుడు. తనదగ్గర డబ్బులేకుండుటచే నతడు మేమువద్దని చెప్పుచున్నను విషక జర్మనురాయబారి కచేరిలోనికి వెళ్లెను. రెండవవాడు వాని కొర కిరితిలి లిక్కి గంటలకాలము కనిపెట్టుకొనియున్నను వాడు మరల వెలుపలకు రానేలేదు. తరువాత జర్మనుగాయబారి నడుగగ నాకచ్చేరిలోని కెవ్వరును రానేలేదని ఆతడుచెప్పెను.

ఉత్తర సముద్రములో నాకా యుద్ధము.

జర్మనుల కల్పనలు.

యుద్ధపు నాకలకు సప్తముకలిగియున్న చెప్పుట.

అందఱు మే 13:— ఉత్తరసముద్రములో, ఇంగ్లీషు వారి నాకలకును, తమ నాకలకును యుద్ధము జరిగినట్లును, అప్పుడు చీకటిగ నుండియును, మాపర్సు, వారియరు నాకలు మునిగిపోయినట్లును, లయను నాకకును, మరి అయిదింటికి సప్తము కలిగినట్లును జర్మనులు లేనిపోని సంగతులు కల్పించి చెప్పిరి. ఇది కేవలము అబద్ధమనియు, తమలేదో లాభము కలిగినట్లు తటస్థ దేశములకు సచ్చిజెప్పటకు జర్మనులు తంటాలు పడుచున్నారనియు నాకాదేశమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

టర్కీ

హద్దినల్లుముట్టుడి

గొలియతును టార్పిన్ చేయుట

చాలజనప్రము కలుగునని భయముకలుగుచుండుట.

అందఱు మే 13:— కామయ్యసభలో చర్చిలుగారిట్లు తెలియజేసిరి:— గొలియతులను మనయుద్ధపుటోడను టర్కీ వారు టార్పిన్ చేసియుండిరి. గెవందలమందివరకు చనిపోయి యుండునని, భయముకలుగుచున్నది. ఒకపార్శ్వమునకు దున్ను పరగుసేతు మనయుద్ధపుటోడ సహాయము చేయుచున్నది. ఇక్కడకు టర్కీ వారిదస్త్రాయుధములన్ని మిగిలినవి. అందుండి ఉద్యోగులును, 120 మంది సావికలును రక్షింపబడినది.

(ఇది 12, 13 గంటలకు యుద్ధపుటోడ. 12, 13-వ సం॥లో కట్టుటకు ప్రారంభించబడినది. 12, 13 మైళ్ల వేగముతో పోవును. ర. పండ్లెండు అంగుళముల ఫిరంగులను, 12, ఆరంగుళముల ఫిరంగులను కలపు. 12 అంగుళముల టార్పిన్తో గొట్టుము లిందులో అమర్చబడినవి. ర నీటి అడుగున నున్నవి. కనోపసు, కంజెన్సుగోరి, ఓమన్, జెన్సుగు యుద్ధపుటోడ లీనాతిలోని నే.)

టర్కీవారి స్త్రీమరులు

సలుమేలైను ముంచుట

అందఱు మే 13:— చర్చిలుగారు కామయ్యసభలో నిట్లు తెలియజేసిరి:— మార్కెరా స్త్రీమద్రములోని ఇరక ప్రదేశము నకు మన ఇంగ్లీషు సలమేలైను ముంచుట ప్రత్యేక చిట్టవారిని, ఫిరంగి పడవలను చెంటిని, సామగ్రిని తీసికొని వచ్చుచున్న ఒక స్త్రీయను ముంచివేసినది.

బొంబాయి

డొవిడితిత్తు వ్యాధి స్వేచ్ఛక సంఘము

బొంబాయి మే 13:— ట్రీబ్యూ చక్రవర్తిగారి పేరిట నీ సంఘము 3 సంవత్సరముల క్రింద మేర్పరచబడినది. బొంబాయిదొరతనమువారు సాలునకుట 10,000 లిచ్చుచుండుట కంగీకరించిరి. మరి 3 సంగత్యరముల వరకు నిశ్చయించుచుండునని దొరతనమువారిపుడు మరల ప్రకటించిరి. ఈసంఘము వారిటీల చాల నుత్సాహముతో పనిచేయుచున్నాడు. ఈగరమున నీవ్యాధిని తూపు మాపగల నను నాశతో కొన్ని నూతనవిధానముల నవలంబించుచున్నాడు.

పిన్నలగుఖయిదీలకొరకు ధార్యులలో నొక ప్రత్యేక కారాగారము.

బొంబాయి మే 12:— బోరప్రలు మాదిరి ధార్యులలో పనివారును ఖయిదీల నిమిత్తము బొంబాయి దొరతనము వారిక కారాగారము నేర్పరచిరి. ఈదిగు వ మ ర తుల కనుకూలించిన ఖైదీల నందరి నికముందు వారచటికి పంపెదరు

(1) ఖైదీకి 15 ఏండ్లకు తక్కువ వయసును 21 ఏండ్లకు ఎక్కువ వయసు నుండగూడదు. (2) ఆయిగోపా దేశములు అమెరికా దేశములు ఆంగ్లో ఇండియనులతోపనికొరకు. (3) చిచ్చిపట్టినందుము వొంగతనమే వృత్తిగాగలవారును సుర్మకర్తనకు జామినియ్యలేని. జేత్రమిచ్చు రులును కొన్ని విధములకు వ్యభిచార సహాయముచేసిన వారును పనికిరాదు. (4) 12 నెలలకు లోపు శిక్ష చేయబడిన వారు పనికిరాదు. (5) ఇదివర కొకసారి శిక్షపడిన వారు పనికిరాదు.

ఈ ఖైదులో పిన్నలకు దేశభావలలో వాయుటచదువుట గణితము నేర్పబడును. ఇదము నేర్చుకొనువారికి చిత్ర శిఖనముగూడ నేర్పబడును. కేరీర వ్యాయామము ముఖ్యముగ నందరికి నేర్పబడును. పరిశ్రమలలో వద్రువును కమ్మరమును బట్టలనేతయును తోటపనియును నేర్పబడును ఈ విద్యలు నేర్పబటకు సహాయక సంఘమువారి ఖైదీలను చెరసాల నుండి విడుదల చేయగానే వీరి కే దో యొకయుద్యోగమును సమకూర్చ గలిగియుండురు. మర విషయమును నైతిక విషయమును ముఖ్యముగా నేర్పబడును. ఈ చెరసాల నితి సప్తపదపుడు గమనించుటకు అధికారులను కొందరిని సహాయక సంఘమువారితో నాలోచించి ఏర్పరచులయుని దక్షిణ భాగపు కమిషనరుగారు గోరబడిరి. ఈ ఖయిదీలు సత్వృ వర్తనము గలిగియుండుటకు పోత్సాహకముగ వై తరగతి కభివృద్ధి నొందించు పులి విధానము నేర్పరచ బడినది. మొదటి తరగతిలో 5 నెలలుండినవిట్లు రెండవ తరగతిలోనికి పంపబడుదురు. దీర్ఘ కాల శిక్ష చేయబడిన వారిలో శిక్షా కాలమున 13 కాలము పూర్తి చేసిన ఆ రెండవ తరగతిలో బడి పెద్దలుగా చేయబడుదురు. ఈరెండవ తరగతిలోనున్నవారును బడి పెద్దలును హెచ్చు సహాయములను గలిగియుండురు. వీరికి కొంతసామ్య ఇనాము ఇయ్యబడును. ఇది వీరిని విడుదల చేసినప్పుడినగ్యబడును. ఈలాగా వీరికి ప్రత్యేకపు దుస్తు లియ్యబడును స్నేహితులతోను బంధువులతోడను మాటలాడుటకు పుత్ర్యేకపు అవకాశ మియ్యబడును. బడి పెద్దలకు భోజన విషయమున గూడ ప్రత్యేకపుసదు పాయము చేయబడును. ఇచటనున్న ఖైదీలకెరకిని సంతకలు చేయబడువు

ఇంగ్లాండుటపాలు.

బొంబాయి మే 14:— కాశ్మీరులో అనూగయోధ ఇంగ్లాండునుండి టపాలనుతీసికొని అచ్చటను సెల నెల 24వ తేదీనియను దేరి నేడుదయమున 6 గంటలకొట్టకమును పే బొంబాయిచేరినది. నేడుపంజాబు నుదగాను కలకత్తాలకు టపాలను తీసికొని కల్లుబండ్లపగలు 12-12-10-1 గంటలకు క్రమముగ బయలుదేరినట్లును.

కలకత్తా

రైలుబండి కట్టాలనుండి తప్పిపోవుట
కలకత్తా మే ౧౩:—రూపాన్ని ప్రాప్తమయిన పుస్తక సరకుల రయిలుబండి కట్టాలనుండి తప్పిపోయినది. లాహమాన్యము నకుగూడ నష్టము కలిగినది. ఆరంభమునకు బాలిపోయినట్లు గుప్తచేయుటవలనకు రుసుమై పులనండినట్లు ప్రయాణికులను ఒకబండినుండి నడియొకబండికి మార్చవలసియందును ఎవరో లాహమాన్యమునకు బుద్ధిపూర్వకముగ నపాయము కలిగించినది అనుచునుచున్నారు. రయిలుబండి నడుపువారి కెవ్వరిని అపాయముకలుగలేదు.

తుపాకులను కొనిగిరించిన కేసు.

కలకత్తా మే 18:—డిక్రూజు అను రైలుబండిగార్డు, దాక్రాల్ తుపాకులను కొనిగిరించినందున పోలీసువారిచే పట్టుబడియ్యబడు. ఈసందర్భమున ఈనెల 10వతేదీన మైదుస్సింగులలో జరిగినాగి వ్యాపారముచేయుచున్న బాబు జగదీశ చంద్రహాసాగారి ఇంటిని పోలీసువారు పంజోధించిరి. డిక్రూజు మైదుస్సింగు నివాసియును హాన్. సి. గుహ అనుతన కొక పిస్తోలును రహస్యముగ ముగ్గునాడెరి దాక్రా పోలీసువారి కీవలన తెలిసినది. గుహగారింటిలో పోలీసువారికి నేరమాహా పింపదగినదేదయినా కనబడలేదు.

రైల్వేగార్డును తుపాకీతో కాల్చుట.

కలకత్తా మే 18:—1 నెంబరు సరకులబండికి గార్డుగా నున్న పిట్టాగారి నెరతో తుపాకీతో కాల్చు కలలో తుపాకీ గుండు తగులుటవలన కలిగినగాయముతో నాయన తొందాకు వచ్చెనని హారాకువర్తమాము వచ్చినది. ఆయనను అచటి రైల్వేకాలకు పంపిరి.

దొరలవేషములు వేసికొనిన బండిపోటు

దారులగుంపు.

కలకత్తా మే 14:—బుధవారమునాడు కొందరు వంగ దేశపుబండిపోటుదార్లు దొరల వేషములను వేసికొని ఆయుధములను ధరించి హాగా జాబమాన్యమందును చీహారు నందును చెలరేగిరి. వీరిని పట్టుకొనుటకు వంగదేశపు అమరాధ పురోధక కాభివారు కలకత్తా గూఢ బారుల కాభివారును చాల శ్రద్ధ బూని యున్నాడు.

డయముందు హోర్బరు

సము డిజిజులో బండిపోటు.

కలకత్తా మే 14:—లిల్లూరు జిల్లాలోని డయముందు హోర్బరు సము డిజిజులో బండిపోటు విశేషముగ జరుగుచుండుటవలన ననేక గ్రామములలో నాయుధ పాణులకు పోలీసు వారి నుంచి.

కూచిబెహారులోన గల దొంగతనము

కలకత్తా మే 14:—కూచిబెహారు కోటలో నగలువోరి జరిగినందున పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జరులు సి. డబ్ల్యూ. సి. పాడెనుగారు బుధవారము నాడు కలకత్తానుండి కుచిబెహారుకు వెళ్లిరి.

ఒక హత్య

కలకత్తా మే 14:—బొంగిలులో గోహటీ జమీనా రగు బాబురాలనీ నాహను మజుదారుగారి నెరతో తుపాకీతో కాల్చి చంపినది మైదుస్సింగులకు వార్త వచ్చినది. క్రింది రాజకీయము కాదని తెలప బడినది.

కూచి బెహారు మహారాణి.

నగలు పోవుట.

కలకత్తా మే 18:—కూచిబెహారు రాణిగారిని, ధూ 4, (682) పాయలనగలు పోయియు తరువాత వచ్చినసంగతుల కలన తెలియుచున్నది ప్రజలుచెప్పిన ఒక చంద్రహారము 60 వేలు చేయును. గలముఆరువ్వు అంగుళముపడినది 50 వేలు, ఒకపతకము 30 వేలు, ఈనగలుపోయినది.

ఒక గొప్పబండిపోటు

కొలను ఇంట్లోనివారిని హింసించుట.

కలకత్తా మే ౧౩:—బుధవారమురాత్రి నేకరు అలి ముల్లా అనువారిఇంటిలో బండిపోటు జరిగినది. వీరుధనవంతులు, వర్తకులు, భూస్వాములు. వీరిని కొనిండుటవును సమీపమున నున్న టంగరు:శ ఇంట్లోనివారిందరు నిద్రించుచుండిరి. పొలిక

మండికొంగలు ఇంట్లో పొరబడి, ఇనుపకడ్డీలను కాలవేసి, కాల్వనరు:భయపెట్టి డబ్బుఎక్కువనున్నదిచెప్పడని ఇంట్లోని వారినిలాగుచుండగా గ్రామముకువచ్చి దొంగలనఁజేసిరి.

బందిపోటులబాధ తప్పించుకొనుటకు గ్రామములే కాపలాసంఘములుగా వేర్పడును.

కలకత్తా మే 14:—వంగదేశముందు బండిపోటునెడు అంబువ్యాధి ప్రబలముగనుండుటవలన బోగాగ్రామవాసు లొకకావలిసంఘము నేర్పరిచినది. బెంగాలీపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇంటి ప్రభుత్వోన్నతోద్యోగులు స్థిరమై షీడరుగూడా స్త్రాలు, వక్త్రు, పాత కాలో పాధ్యా యులు, విద్యార్థులు, కై ప్రభుతతోధకులు (ఇద్దరు పాశ్చాత్యపాఠశాల) మరి కొందరునుండిన కేసుకేరభాగములుగా నేర్పడి ఒకజట్టు తరువాత నొకజట్టుగ ప్రతిరాత్రియై గ్రామ మంశటను తిరుగుచు ప్రతిఇంటను ప్రజలను శేపుచును. 11-మొదలు 2 గంటలవరకు నొకజట్టువారు తిరిగెదరు. ౨ మొదలు ౫ వరకును మరొకజట్టువారు తిరిగెదరు. రైల్వేనాథబాలుగారి జట్టు నేర్పరిచిరి. అయినూడ నప్పుడప్పుడు తిరుగుచుండును. జిల్లామేజిస్ట్రేటు రాయ నందలాలు బాగచీ బహదూరుగారు గూడ నీవిషయమున చాలశ్రద్ధతో వీరికిఁబోత్సాహ మొసంగుచున్నారు.

అలహాబాదు

క్రాంతి హైకోర్టు

అలహాబాదు మే 14:—క్రాంతి హైకోర్టుభవనమును రాజప్రతినిధిగారు తెరచుటనుగూర్చియు ఆకోర్టులో వ్యాయ విచారణను ప్రారంభించుటను గూర్చియు నొసంగబడిన యభిప్రాయముల ప్రకారము జరిగిన జరుగవచ్చునగాని ఎటుల జరుగునో నిర్ధారణగనివుడు తెలుపబూతుట సాహసము. నవంబరునెలనాటి కా కట్టడ ము చాల వరకు పూర్తియైపోయి హార్డింజ్ ప్రభువుగారుచటికి వచ్చుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును. ఈకోర్టుకు అలహాబాదునుండి వ్యాయమునా సామియరుగారు ప్రధాన వ్యాయముగైగా నియమింపబడునరకు వాస్తవికమే. తక్కినజడ్జిలపకటకు నియమింపబడినవారని వ్రాయబడినపేరులూహించివ్రాయబడినది. వారిలోవారి కొందర కాపరు లిన్స్ట్రుమెంట్ నియ్య బడవచ్చునని పోయినరకు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సభ.

అలహాబాదు మే 18:—ఈనెల 80 వతేదీన సంయుక్త రాష్ట్రీయ సభ ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ సభ అలహాబాదులో జరుగును. ఈసభకు మహామహామరాజాగారగ్రామపతిగా నియోగింపబడినది.

ముల్తాను

ముల్తాను కేసులు.

ఫిర్యాదుపక్షపు సాక్ష్యముమగియుట.

ముల్తాను మే 18:—ముల్తాను కేసులలో ఫిర్యాదుపక్షపు సాక్ష్యము మగిసినది. ఆసలు నేరము మోపునలేనది శుక్రవారమునాడు కమిషనరులు చెప్పుచును.

సిస్ట్రా.

హుజూరు లెక్క నెంట్లు గవర్నరుగారు.

సిస్ట్రా మే 13:—పంజాబు లెక్క నెంట్లుగవర్నరుగారు నేడు సిస్ట్రాకు వచ్చిరి.

మిరాట్స్ లోను లాహోరులోను గోధుమలఫర.

సిస్ట్రా మే 18:—లాహోరులోను హుజూరు కి 11½ శేర్లను మిరాట్స్ లో 10½ శేర్లను ఆచ్చుచున్నారు.

వైగునలని మరణములు.

సిస్ట్రా మే 18:—మే 7 వ తేదీతో అంబి మొండి వారములో 28884 మందికి వైగునగిమ్మ తిగిలి, 20763 మందిని పోయిరి. వీలో మౌరయులో 872 చెన్నపురము బంగాళములో 16 వీలోను ఒరిస్సాలో 809, సంయుక్త రాష్ట్రము లలో 1603, పంజాబులో 17780, బర్మలో 19, మధ్యరాష్ట్రములో 124, సువాధ్య రాష్ట్రము 76 మంది చనిపోయిరి.

లాహోరు

ఆయుధ గానన సంబంధములగు కేసులు

లాహోరు మే ౧౩:—గురునామస్మరణా లైసెన్సు లేకుండ గానన సంబంధములగు పట్టుకొనుటకు ఆయాధికారి తాఖీద్దొస్తరు లాహోరుంటిని మట్టుకొనుటకు ఆనట ఆయుధ కాసు సంబంధముగు కస్టోమర మొకటి వారికి కనబడినది. విదేశముల కిగిచ్చినయత దొక పిస్తోలును పట్టుకొని పరుగెత్తుచుండగ పట్ట కొనబడెను. ఈకేసుజిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు విచారణ చేయుచున్నారు. పిస్తోళ్లకు విదేశములనుండి తెప్పించుట దారుట ముగ్గురు నేరములు చేసినందుకు విదేశములకు వెళ్లి వచ్చిన మరొకకొద్దైన రికేసులు వేయబడినవి. వీరిని అడివనలు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేయుచున్నారని “బుల్లెటును” పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆర్యసమాజము నుదూషించుట.

పత్రికాసంపాదకునకు జరిమానావేయుట.

లాహోరు మే 18:—“సాహిత్యకళ” అనపత్రికకు సంపాదకుడగు చరణసింగు అననాడు ఆర్యసమాజమును నూషించెను. ఇందుకెంతిని అమృతసరము మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు, వేకునజముదీనుగారు విచారించి 400 రూపాయల జరిమానానునిధించిరి. జరిమానా చెల్లించనియెడల మూడుమాసములఖయగును అనుభవించవలెను.

లాహోరు కుట్ర కేసు

కమిషనరులు కిచ్చారించు చుండుట

అశ్రావరు నవాబుఖాను వాజ్మాలము

లాహోరు మే 18:—లాహోరుకుట్ర కేసును విచారించుచున్న ప్రత్యేకపు కమిషనరులు నిన్న ఉదయము పది గంటలకు తిరిగిసమావేశమై, విచారణ ప్రారంభించిరి. అశ్రావరు నవాబుఖాను తనవాజ్మాలమును ముగించుచున్నట్లెలియజేసెను. మాఫియాలానిగొందరు, బోహోయాను దర్శించిరి. ఇక్కడితెహశీలువారుని, బయలుదారుని, లంబావదారులను చంపుటకు వీరుకుట్రచేసిరి. వంతెనదగ్గర కొందరునైకులు కాపుకాయుచుండును. వీరినిద ఎట్లు పడి యెదిరించవలయునో ఆసంగతిగూడ చర్చింపబడినది. ఆయుధములకు కొనుటకు బండిపోటు వేయు విషయమును కూడ వారుయోచించిరి. బండి పోటు వేయు విషయము డివిసరకు అంగీకరింపబడినది. మేము వానివాలు అకగ్రామములో దొంగతనము చేయుటకు ప్రయత్నించితిమి. తరువాత మేకుందరము, ఒకచోట గమావేశమై, సంగతి సందర్భములను సంప్రదించితిమి. కర్తవ్యసింగుతో నేను ఒకనాడు చాలకేపు మాట్లాడితిని. ఇతడు తానిదివర కేమి చేసినది చెప్పినాడు. కల్ ఫోర్స్ యాలో మొదట క్రిందకు పత్రికకు నెలకొల్పి. అగజకోద్యరమును వ్యాపింపజేయు రోజులలో, వారిదయాల విషయమును కలిగి యుండెను కర్తరు సింగు ఇతఃదగ్గరకు వెళ్లి తాను కల్ ఫోర్స్ యాలో నిలువచేసికొనిన దానిలో 4500రూపాయల నిచ్చి ప్రోత్సాహమును కలిగించెను. గవర్నరు పత్రిక మొదటి ప్రతిని యిచ్చిండుటకు నలుగురకు పంపించుటకును కర్తరుసింగు చాలశ్రమపడెను. బికోపాలో మహాసంగ్రామముపొసగి ఆయివారు నెలయిన తరువాత, ఇతడు న్యాయాధ్యు:పట్టణములో నివాసముల నడుపుపని నేర్చుకొని విమానములనుచేయుట కారంభించి చక్రమునుచేసెను. హిందూ దేశమునకు వెళ్లి తిరుగుబాటుచేయుటకు తరుణమాసన్నమైనదని కర్తరుప్రమానములు చేయవలెనగు ప్ర అప్పుడు నిరుత్సాహుని చెయ. కర్తరు ఇందుకుఒప్పుకొని విమానములను చేయుపనిని మానికేసెను. విమానములను చేయు పదతిని నేర్చుకొని హిందూదేశమునకు వచ్చి అదవులలో వీనిని చేయు పదతులను భారతీయులకే నేర్పి విమానములను కట్టి ఇంగ్లీషువారిమీద దాంబులనువేసి యెదిరించుట ఇదిని యుద్ధేశము. వీరి తరువాత స్కాటుహోము పట్టణములోనుండి నట్టియు, కర్తరునుండిట్టియు భారతీయులు కలిసికొని సంగతులను ఒకరిలోనొకరు సంప్రదించుకొనిరి. తరువాతి, కర్తరు సింగు, గురు, నాకు వీరు ముగ్గురు హిందూదేశమునకు బయలుదేరి. నాకు అనుకూల చేయును, అరాజకుడు, గురుదత్తి సింగుదగ్గరకు వెళ్లి నాగు పిస్తోళ్లను ఇచ్చి నేన పక్షమువారికి పంచివెట్టవలసినిద చెప్పటకు హిందూసంఘమునకు అన్యాయుడగు సాహససింగును యుగంబోశ్రమమువారు పంపించిరి. కర్తరు సింగు, ఆరెనిపక్షమువారు లోయలో కమిషనరును స్తీమియను కలిసికొనిరి. ఆన్వేష పిస్తోళ్లు గురుదత్తివ్యాధిపడిరి. కోయ నుండి వారు కొలంబోరువెళ్లిరి. కొలంబోరులో కర్తరు, గుస్తా దిగివారుకాని, లాకునుఅధికారులు దిగినియ్యలేదు. కర్తరు హిందూదేశమునకు వచ్చినది మొదలు, పిస్తోళ్లను, రివాలవులను

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Great Battle at Ypres.

Description by the "Eye-Witness."

LONDON, May 12.

The "Eye-Witness" with the British Headquarters, describing the great battle at Ypres, says:—It was apparent on Saturday morning that the Germans were preparing to attack in strength eastward and north-eastward of Ypres, where they were concentrating under cover of a violent artillery fire. The battle began in earnest at 10 A.M. The Germans attacked the line from the Ypres-Poelcapelle road, within a short distance of the Menin road, but evidently intended to break our front in the vicinity of the Ypres-Roulers railway, north and south of which the strongest and most determined assaults were delivered. The enemy penetrated some points at Frezenberg, and we counter-attacked at 4-30 between the Zonnebeke road and the railway in order to recover ground. The British advanced with great gallantry, but were soon checked by machine guns.

Use of Poisonous Gases.

Meanwhile the Germans made another attack through the woods southward of the Menin road, also threatening our left northward of Ypres with fresh cases. Most desperate fighting ensued, the German Infantry coming on again and again and gradually forcing the British back, though only a short distance in spite of repeated counter-attacks.

The Germans Break Through.

The fight continued through the night with ever-increasing fury. It is impossible to say exactly when our line was broken at different points, but it is certain that at one time the enemy poured through along the Poelcapelle road, even reaching Wietje, and there was a considerable gap in our front at Frezenberg.

The Germans Driven Back.

The British counter-attacks were rapidly organised at both points, and the enemy was driven back to Frezenberg. The enemy stood firm there, and was reinforced, and we again fell back. The British counter-attacked at 1 A.M., with more success, and swept the enemy out of Wietje with the bayonet. The village was strewn with German dead. We pushed on, and regained most of the ground northwards.

A Furious Fight.

Thus the fighting surged throughout the night. Around the scene of conflict the sky was lit by the flashes of guns and the light of blazing villages and farms, while against the background of smoke and flame loomed the crumbling ruins of the battered Cathedral tower and the spires of the Cloth Hall of Ypres.

The Climax of the Battle.

Sunday then dawned, giving a short respite, which we occupied in reorganising and consolidating. The climax of the battle came in the afternoon, when the Germans, under cover of an intense bombardment, launched no less than five separate assaults eastward of the salient, north ward and north-eastward. The attacks at the outset were not pressed so hard as southward of the Menin road, where the fighting was fiercest. Masses of Infantry were hurled in absolute desperation, and the British repulsed them with corresponding slaughter. At one point 500 Germans advanced from a wood in an attempt to storm the Chateau of Hooge. None escaped.

The Germans in Retreat.

At 6-30 the Germans, however, broke and retired under our shrapnel. Here they had to face the concentrated fire of the guns. Maxims and rifles again and again in their efforts to break through, and thus incurred their heaviest losses. The ground was literally heaped with dead. The enemy were evidently temporarily unable to renew their efforts, and the fury of their offensive gradually slackened at dusk, passing into quietness with the hours of darkness. This was our most successful day in the Ypres region.

The Germans' Enormous Losses.

Our line had been slightly reconstituted and remained intact and our losses were comparatively slight. The enemy presented such targets that the action resolved itself on our part into pure killing. The reason for the enemy's determination of attack was possibly because it was thought that the British intended to launch an offensive at another point.

Splendid Endurance Of The British.

The failure of the Germans was due to the splendid endurance of the British, who held the line under a fire which again and again blotted out whole lengths of defences and killed the defenders by scores. The services rendered here can only be truly estimated in the light of future events, but they undoubtedly contributed to the striking success of the Frenchmen further south, in the meantime.

Further British Advance.

Southward on Sunday the Allies' Artillery suddenly opened a tremendous cannonade. The morning was calm, bright and clear, and the scene dawned most peacefully. The bombardment began at 5 A.M. and at the outset was slow. Then it grew in volume until the whole air quivered with the rush of the larger shells and shook to the concussion of the guns. In a few minutes the distant landscape disappeared in the smoke and dust drifting slowly across the line of battle. The British Infantry advanced between Bois Grenier and Festubert. We stormed the German first trenches northward of Fromelles by hand-to-hand fighting with the bayonet and hand grenades. We continued to hold the position the whole day, causing the enemy the heaviest loss. Not only were the Germans killed by the bombardment, but repeated efforts to drive us from captured positions proved very costly.

Remarkable Success of the French.

The advance of our right Wing northward of Festubert met with considerable opposition, and was not pressed. Meanwhile, the Frenchmen, after a prolonged bombard-

T E L E G R A M S .

ment took the German position northward of Arras over a front of nearly five miles. And pushed forward three miles, capturing prisoners and guns. This remarkable success was gained in the course of a few hours. Elsewhere our Artillery fire was so heavy and accurate that the enemy was unable to move in the day light.

Anti-German Rioting in London.

German Shops Wrecked and Occupiers Maltreated.

LONDON, May 13.

Anti-German rioting was rampant in London last night. German shops were looted and wrecked and occupiers maltreated, though many had previously fled after barricading their premises. The police were powerless and some were injured by missiles of the rioters, who were chiefly youths of both sexes. In some places the soldiers voluntarily helped the police.

There has been no recurrence of rioting at Liverpool, where two hundred shops were previously wrecked owing to the authorities arresting and interning Germans.

German Deserters' Statement.

Burning of Forty Prisoners.

LONDON, May 11.

The declaration made by the two Rotterdam journalists recording the statements of German deserters published by the Press Bureau states that one of the deserters related the burning of forty prisoners in a hangar, for which the perpetrators received a medal.

Another Murder of Twenty-Four.

Another said that on 28th December twenty-four British prisoners, including many officers, were shot by his company. He was told that one reason for their execution was that they belonged to the regiment which had blown up the bridge over the Scheldt near Antwerp while the German troops were crossing it in pursuit of the retreating English army. These prisoners were placed against a wall, one after another, and fresh soldiers were called from the ranks to shoot each, nearly every man in the battalion getting practice in shooting Englishmen. This murder was done by the order of Major Hofman and Lieut. Neumiehl.

Officer and Soldiers Shot After Surrendering.

On another occasion a British officer and four soldiers who had surrendered were shot in the castle of Hollebeke after a hand-to-hand fight.

Cause of Desertion.

The deserters said their principle reason for deserting was rough treatment by their officers and lack of food. The soldiers in the trenches were practically starving.

A Deserter's Disappearance.

One deserter, named Kuller who was dull-witted, subsequently disappeared. Being short of money he went to the German Consulate to get help, despite efforts to dissuade him. His friend waited outside for him for three and half hours, but he never emerged and never returned to his lodgings. The Consulate subsequently denied that he had been there.

German Use of Poisonous Gases.

Reprisals Demanded by British Rank and File.

LAHORE, May 13.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 12th May:—The "Times" correspondent in Northern France says:—The British troops have hitherto fought the Germans with characteristic chivalry and without malice, but poisonous gases have spread a feeling of deep and bitter loathing through all ranks. People at home need not trouble themselves with squeamish hesitations. The rank and file particularly demand instant reprisals.

Admiralty Report Regarding.

The Destruction of Two German Torpedo Boats.

LONDON, May 13.

The Admiralty statement regarding the destruction of two German torpedo boats in the North Sea adds that Lieut. Sir James Domville remained at the wheel of "Barbados" 5 after the skipper had been wounded, and personally worked the helm, and generally handled the ship in a seamanlike manner under heavy fire to avoid being torpedoed. He also took effective measures to cad the attention of the Destroyer "Leonidas" in order to convey to her information which led to the subsequent destruction of the enemy vessels.

Petty Officer Hallett of "Barbados" distinguished himself by rapid and effective firing of his gun.

False Rumours by Germany about a Naval Fight.

LONDON, May 13.

The German headquarters recently published a long statement implying that an engagement had occurred in darkness between the British ships in the North Sea, in which the "Supers" and "Warrior" had been sunk and the "Lion" 5 and others badly damaged. The Admiralty announces that this story is absolutely baseless but shows the anxiety of Germany to impress neutrals.

Report of the Committee Regarding the German Atrocities in Belgium.

LONDON, May 13.

The Government Committee under the chairmanship of Lord Bryce has issued its report upon the German atrocities in Belgium. After a most careful investigation it confirms the worst stories hitherto told of wholesale slaughter of hostages, indiscriminate burning and acts of violence of every kind. In conclusion it says that the Germans deliberately organised the massacre of innocent civilians, violated women and murdered children, that looting and burning were ordered by the German Officers, that elaborate provision was made at the very outbreak of the war for systematic incendiarism having no military necessity, and that rules of war were frequently broken by using women and children as a shield for advancing troops, by killing the wounded and the prisoners and by the frequent abuse of the red cross flag. All this was on a scale unparalleled during the last three centuries.

T E L E G R A M S .

Departure of the Irish Division of the New Army to the Front.

LONDON, May 13.

Mr. Redmond announces that the first Irish division of the new army has gone to the front. He is convinced that it will uphold the honour of Ireland.

East Indian Railway Loan.

LONDON, May 13.

The East Indian Railway Loan is quoted at 97-7-3. Financial circles attribute its non-success to incidents arising from the 'Lusitania' outrage and also to the fact that short term issues are favoured in the present uncertain times.

FRANCE.

Paris Suburbs Bombed.

LAHORE, May 13.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 12th May:—An aeroplane dropped bombs over one of the Paris suburbs yesterday, wounding six soldiers.

The Fighting in Northern France.

The Most Sanguinary Battles.

ALLAHABAD, May 13.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—All correspondents agree that the fighting in Northern France is the most sanguinary, and its importance justifies great sacrifices. The Germans' loss is heavier than that of the Allies. La Basse itself is almost impregnable and threatened by an outflanking force both North and south.

The "Daily Chronicle's" correspondent states that the British several times this week reached the suburbs of La Basse, taking advantage of the panic due to the slowing up of important works behind the enemy lines by a large squadron of our aviators.

The "Times" correspondent states that the enemy has been driven out of the villages of Abures and Fromellis.

A Paris Communique

LONDON, May 13.

PARIS.—A Communique says:—Northward of Arras we have achieved some brilliant successes. Last night very violent fighting occurred at Notre Dame De Lorette. We had made ourselves completely masters of the positions at Dawn and inflicted extremely heavy losses on the enemy. We carried Carency Wood and the hill northward of it which had been formidably fortified. Germans made most desperate resistance in that labyrinth of blockhouses and trenches and we killed hundreds of Germans with the bayonet and captured thirty officers and 1020 men. We defeated violent German attacks on Sochez and made appreciable progress at Neuville and we seized Neuville-Givency road. We carried in the village itself house after house and the Germans were thrown back to the northern edge which we outflank. Our troops showed admirable ardour and tenacity. We seized a line of trenches in Bois Le Pretre.

RUSSIA.

Russians on the Offensive.

Enemy Leave 5000 Dead.

LONDON, May 13.

PETROGRAD.—An official statement says:—The Russians have taken the offensive in the Jawornik Mountains, where the enemy, during the last few days, have left over five thousand dead on the mountain slopes.

A Successful Advance.

The Russians also advanced successfully on a forty mile front from Czernowitz to Obertyn. They captured five thousand prisoners and six guns on the 10th alone. The enemy has evacuated the whole of the left bank of the Dniester.

Russians at the Lupkow Pass.

LAHORE, May 13.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 12th May:—The Petrograd correspondent now states positively that the Russians retain the Lupkow Pass, but it is apparently a salient, that the Russian line northward as well as southward is turning sharply eastward.

A Russian Statement.

LONDON, May 13.

PETROGRAD.—An official statement admits that the enemy's attack created an unfavourable situation on the evening of 9th between the Vistula and Carpathians, but the impetuous attacks of the Russian reserves against the enemy's right wing arrested a German onset and enabled the threatened troops to retire tranquilly to assigned positions.

The Black Sea fleet on the 10th, after bombarding the Bosphorus, exchanged shots with the "Goeben 5," which fled.

TURKEY.

British Battleship "Goliath" Torpedoed in the Dardanelles.

LONDON, May 13.

In the House of Commons Mr. Churchill announced that H. M. Battleship "Goliath" had been torpedoed in the Dardanelles. It was feared with a loss of 500 lives. Mr. Churchill said that the "Goliath" was last night just inside the straits protecting the French flank when she was attacked by Destroyers. Twenty officers and 160 men have been saved.

Submarine E 14 Sinks 3 Turkish Vessels.

Mr. Churchill added that the Submarine E 14 had penetrated into the Sea of Marmora and sunk two Turkish gunboats and a Turkish transport.

TELEGRAMS.

ITALY.

Spirited Reply of the Dowager Queen of Italy to the Kaiser.

LONDON, May 13.

A Telegram from Rome says that the Kaiser recently wrote to the Queen Dowager requesting her good offices and that the Queen spiritedly replied that in the House of Savoy there was only one ruler.

CHINA.

Japan's Demands to China.

Mr. Primrose's Statement.

LONDON, May 13.

Mr. Neil Primrose, replying in the House of Commons to Mr. Snowden, said that Government had been in communication with the Japanese Government regarding the possible hearing of the Anglo-Japanese Alliance on Japan's demands to China, but there had been no occasion to protest. If the text of China's concessions were published, some misapprehension regarding their scope and nature would be removed, but it was for the Japanese and Chinese Governments to decide the question of publishing.

AUSTRALIA.

The Australian Statement.

LONDON, May 13.

MELBOURNE.—General Ian Hamilton has telegraphed to the Governor-General paying a tribute to the glory with which the Australians have upheld the finest traditions of the race as shown in their audacity, dash, sleepless valour and untiring resource. They have created for Australia and New Zealand an imperishable record.

Parliaments Resolutions.

LONDON, May 13.

The Australian Parliament has passed resolutions congratulating the forces and sympathising with the relations of the victims of the "Lusitania."

SOUTH AFRICA.

General Botha's Successful Entry Into the Capital of the German Southwest Africa.

LONDON, May 13.

CAPE TOWN.—It is officially announced that General Botha has entered Windhoek the Capital of the German Southwest Africa without meeting with any resistance. He hoisted the Union Jack there. Three thousand Europeans and twelve thousand natives were found in the town and quantities of rolling stock were captured. General Botha issued a proclamation declaring martial law over the conquered territory. He addressed troops saying that they had shown utmost pluck and self-sacrifice in exhausting circumstances. He referred to their weighty responsibility in being entrusted with the occupation of Windhoek and with the care of German women and children, emphasising that he could rely on their honour to carry out their task. In conclusion he said that the result of these exertions were of the utmost importance to the Empire and union as it practically meant complete possession of the German South West Africa.

A Serious Anti-German Riot.

LONDON, May 13.

JOHANNESBURG.—Serious Anti-German rioting has occurred here. Fifty-one buildings have been burned or wrecked and damage amounts to at least a quarter of a million sterling. It is very noteworthy that there has been entire absence of looting.

UNITED STATES.

The American Note to Germany.

LONDON, May 13.

The American note leaves Germany a loophole by suggesting that the Commanders of the submarine have misunderstood their instructions.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Plague Mortality.

SIMLA, May 13.

The total mortality from plague in India during the week ending 7th May was 23,831 seizures and 20,764 deaths. The Provincial figures were—Bombay 672 deaths, Madras 1, Bengal 1, Bihar and Orissa 30, United Provinces 194, the Punjab 17,338, Burma 19, Central Provinces and the Frontier Provinces 75.

CALCUTTA.

The Cooch Behar Theft.

Details of Jewels Stolen.

CALCUTTA, May 13.

The latest particulars of the Maharani of Cooch Behar's jewels stolen from the palace gives the total value at Rs. 4,06,820. The most important are the following:—A single row diamond necklace Rs. 60,000, a big emerald pendant set in diamonds Rs. 60,000, a diamond ring Rs. 50,000, an emerald drop diamond brooch Rs. 30,000.

TELEGRAMS.

A C. I. D. Officer Goes to Cooch Behar.

CALCUTTA, May 14.

In connection with the jewellery theft in Cooch Behar Palace Mr. C. W. C. Plowden Inspector-General of Police left Calcutta on Wednesday for Cooch Behar.

A Landlord Killed.

CALCUTTA, May 14.

News was received at Mymensingh yesterday that Babu Ramani Mohun Mazumdar of the Gayhattu Estate in Tangail was shot dead on Wednesday. No political significance is attached to the outrage.

Serious Derailment of a Goods Train. Foul-play Suspected.

CALCUTTA, May 13.

A serious derailment to a goods train resulting in damage to the permanent way has occurred between Rupsa and Basta stations. Transhipment of passengers for stations Balasore and beyond in either direction will be necessary during twenty four hours. Tampering with the permanent way is suspected to be the cause of the derailment. None of the staff has been injured.

Smuggling Fire Arms.

CALCUTTA, May 13.

In connection with the arrest of railway guard DeCruz at Dacca for smuggling fire arms, the house of Babu Jagadishchandra Guha jute merchant of Mymensingh, was searched on the 10th instant. In the course of their enquiry the Dacca Police came to know that a revolver was sold secretly to one H. C. Guha of Mymensingh by DeCruz. Nothing incriminating was found in the search.

Railway Guard with a Bullet Wound.

CALCUTTA, May 13.

Intimation was received at Howrah by wire yesterday that Guard Piggitt, in charge of last train No. 1, arrived at Tundla yesterday with a bullet wound in his head. He has been removed to the local hospital.

To Escape from Dacoits.

Townpeople Combine and form Vigilance Parties.

CALCUTTA, May 14.

In connection with the dacoity epidemic in Bengal the "Bengalee" gives particulars of the organisation of a defence party among the town people of Bogra where the gentry including high Government officials, pleaders, and their clerks, Muktears, schoolmasters, students, Christian Missionaries (two European gentlemen) and others go round the town batch by batch at night and awake the members of each house every night. One batch performs its duty from 11 to 12 the other from 2 to 5 o'clock in the morning and each batch consisting of 3 men is selected by Baidyanath Babu who himself also sometimes goes on his round and takes much interest in it. The Magistrate of the District, Rai Nundo Lal Bagchi Bahadur takes a personal interest in the movement and has lent the weight of his influence.

In Search of a Gang.

CALCUTTA, May 14.

The Bengal J. I. D. and Calcutta Detective Department are on the look out for a gang of armed Bengali dacoits in European clothes who infested the Howrah Grand Trunk Road and Behar on Wednesday.

Armed Police Posted.

CALCUTTA, May 14.

In view of the recent continued dacoities in the Diamond Harbour Sub-division of Alipur armed police have been posted in several villages.

A DACOITY IN A MUSSALMAN'S HOUSE.

Inmates Tortured.

Villagers Drive away Dacoits.

CALCUTTA, May 19.

A dacoity was committed on the night of Wednesday last in the house of Baker A Mullah a rich trader and land holder of Tangrakail near Canning Town. Whilst all the inmates of the house were asleep a gang of armed dacoits numbering about 25 entered. It is stated that they tortured the inmates with hot irons in order to compel them to disclose the whereabouts of the valuables. The villagers gathered in large numbers forcing the dacoits to depart.

BOMBAY.

Bombay Anti-Tuberculosis League

BOMBAY, May 13.

Three years ago, on the formation of the King George the Fifth Anti-Tuberculosis League the Bombay Government undertook to augment the funds to the extent of ten thousand rupees a year. It is announced that the Government has promised to make a further grant of the same sum for another period of three years. The Leagues' activity has increased a great deal of late, and there are some ambitious schemes on foot for stamping out tuberculosis in the city.

The Juvenile Gaol In Bombay.

BOMBAY, May 13.

The Government of Bombay has owned, at Dharwar, a juvenile Gaol on the Borstal system and to this Gaol in future every convict will be sent if he satisfies the following conditions:—(1) He must be a male of not less than 15 and not more than 21 years of age. (2) He must not be European, American or Anglo-Indian (3) He must not have been committed to prison as a habitual offender or vagrant in default of furnishing a bond to be of good behaviour nor convicted of certain sexual offences. (4) The period of imprisonment imposed must be not less than 12 months. (5) He must not have been previously convicted of any offence.

TELEGRAMS.

The rules relating to education provide that Reading, Writing and Arithmetic may be taught in the vernaculars. Drawing may also be taught to those employed in carpentry. Special attention is to be paid to physical drill. The industries taught may include carpentry and blacksmith's work, cloth weaving and gardening. Such instruction will obviously facilitate the work of the Aid Society in finding employment for prisoners on their release. Religious and moral instruction is of course, an essential feature of the scheme, and the Commissioner of the Southern Division has been requested to appoint, in consultation with the Aid Society, suitable instructors as non-official visitors to the jail. Every inducement to the prisoners to be of good behaviour is provided by a system of grade promotion. After five months in ordinary grade the prisoner can be promoted to special grade, and long term prisoners in special grade who have completed one-third of their sentence can be appointed monitors. Prisoners in special grade and monitors can earn gratuities which will be payable on release, wear distinctive clothing and receive special concessions in the matter of interviewing or corresponding with their friends and relations. Monitors are also allowed certain privileges in respect of diet. Lastly no prisoner may ever be placed in fetters.

Arrival of English Mail.

BOMBAY, May 14.

The P. and O. Steamer "Kalmir" with the English Mails of the 24th April arrived in Bombay before six o'clock this morning. The postal express for Punjab, Madras and Calcutta will leave Victoria Terminus at 12, 12-10 and one o'clock in the day respectively.

BURMA.

The Japanese Military Attache.

RANGOON, May 13.

Major Sugiyama, the Japanese Military Attache to the Viceroy is now on a visit to Rangoon on his way to Simla.

PUNJAB.

Cases Under the Arms Act.

LAHORE, May 13.

The "Bulletin" reports that an excise raid in Gurdaspur for illicit liquor brought to light an Arms Act case in which a returned emigrant was found running with a pistol in possession. The case is being tried by the District Magistrate. Five other cases under the Arms Act are also pending against 3 returned emigrants before the Additional District Magistrate, Gurdaspur, for importation and possession of pistols.

Price of Wheat Goes Down.

LAHORE, May 13.

The price of wheat has gone down to eleven and half seers in Lahore and to ten and half in Meerut.

A Moslem Editor Fined.

For an Obscene Attack on the Arya Samaj.

LAHORE, May 13.

Shaikh Najamuddin 1st Class Magistrate, Amritsar yesterday passed orders convicting Charan Singh, Editor and Proprietor of "Shahid Akhbar" under Section 292 Penal Code for a vile and obscene attack on the Arya Samaj and sentencing the accused to a fine of Rs. 400 in default, three months imprisonment.

The Multan Case.

Prosecution Evidence Concluded.

MULTAN, May 13.

In the special Tribunal case the prosecution is concluded. The Commissioners will pronounce the preliminary order as to framing of charges on Friday.

UNITED PROVINCES.

The New High Court.

ALLAHABAD, May 13.

With regard to the statements concerning the opening of a new High Court by the Viceroy and also with regard to the constitution of the Court, the "Pioneer" says they are somewhat premature, though they may in some cases be intelligent estimates of probabilities. It is understood that Lord Hardinge will endeavour to be present at the opening of the High Court Building in November if sufficiently advanced by that month, and it is no secret that Mr. Justice Chamer from Allahabad is to be the Chief Justice of the new Court. The names of Gentlemen mentioned as other Judges of the Court are, however, mere guesses, though in some instances they will no doubt prove correct.

The U. P. Special Provincial Conference.

ALLAHABAD, May 13.

The Raja of Mahmudabad has been unanimously elected President of the Special Provincial Conference to be held here on the 30th.

Weather Report.

SIMLA, May 14.

Rainfall decreased in North east India but continued generally in Burma. Moderately heavy rain is reported from Malabar. Thunderstorms occurred in other parts of the Peninsula. Chief amounts are:—Kyaupyu Minbu 3 inches, Akyab 2, Naymyo 4, Mandalay 2, Moulmein, Yamethin 1, Dibrugarh 1½, Cox's Bazar 2, Bijapur 1, Cochin 4, Calicut 2, Coimbatore 1, Gwalpur 4, Temperature is higher than usual in extreme North west and in the United Provinces.

FORECAST:—Increase of rainfall in Northeast India.

రైల్వేబోర్డువారి లోపములు.

VII

సాక్షి నాటక చాతుర్యము.

ప్రజలు విన్నవించుకొను మొఱలను అధికారులు పరిష్కరించుచున్నారని వారి ప్రజల కొఱతలను మరింత హెచ్చించుచున్నది. ఇండియన్ రైల్వే బోర్డువారు లెంతో మొఱకెట్టుకొనవలసిన వారి మొఱలను అధికారులచే చక్కగ గమనింపబడుటలేదు; వారి విన్నపముల కన్నింటికీ నోక్కలే మోస్తరు జవాబు ఒకటే. వారు (ఇండియన్ రైల్వే బోర్డు) ఎంత ప్రాణికో బోరాడినను ఉపయోగములేదు. కంపెనీ వారిలో తమ తప్పులను సమర్థించుకొనుటలో మతంత ప్రాణికో గలిగియుండును. కాబట్టి, తప్పులను వారికి (ఇండియన్ రైల్వే బోర్డు) విసుగుపరుపకండి. ఈ తీరున ఆకాంక్షలపై నిరుత్సాహులై వారు తమ కొఱతలను విన్నవించుకొనుటనే మానివేయుదురు. కాని కొఱతలను దురభిమానాభి ప్రాయములను మున్నగు కోయాచుండును. తాము కష్టపడుచున్నామని, ఇతరులు కష్టపడుటను తాము చూచుచున్నామని వారికి మనంబెరియుచుండును. విశేష వారేమిచేయుట? దొరతనము వారికి సాధారణత లేదు. దిగదా? వారు మున్నగువారు గదా? అని యాశ్చర్యపడుట తప్ప మఱియు తాముచేయులేదు. వారెందురు? మఱియు, ప్రభుత్వమువారు రైల్వేబోర్డును నేమించినారు. ప్రయాణికులను చక్కగ అడగించి వారికోసం కర్మములను కలిగించుటవల్ల వారిని వారు (ప్రభుత్వమువారు) మున్నగువారు, యు. ప్రజలలోన నేమిలేదు. కాబట్టి, ప్రభుత్వములలో, ప్రజలకు తమచే నే నంతమేలును కలిగించవలయునను అభిలాషల ప్రభుత్వమువారియందు ప్రజలకు దిగభిప్రాయము కలుగుచున్నది.

ఇంగ్లండులోని నిదర్శనము.

రైల్వేబోర్డువారి విన్నపములను పరిష్కరించుచుండు ప్రభుత్వ మార్పులు అవసరము. ప్రజలయొక్కయు, ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు మేలునకై అట్టి మార్పు అత్యంతము అవసరమగుచున్నది. బోర్డువారు తమ ప్రయత్నములకు లోబడబడిన కంపెనీలవారికి గోచరమగుటకును, మర్యాదలను గూడిన విన్నపములకై ఖచ్చితములగు నుత్తరువులను బోర్డు వారు కంపెనీలకు తాకింప నంపినందున, మూడవతరగతి ప్రయాణికుల కొఱతలకు మేము మేర్పడజాలము. ఇంగ్లండులో కంపెనీలను సెక్రటరీయట్ గా వర్గీకరించు కడచిన బిల్లు నెలలో ఒక యుత్తరువుచేసిరి. "కంపెనీలను గవర్నరులుగా గాని, లేదా కంపెనీలను సెక్రటరీయట్ గా వర్గీకరించు చోదాలలోగాని పరిచేసిన వారు తాము పరిచేయుచుండిన ప్రజేతములకు సంబంధించిన కంపెనీల డైరెక్టరులు గా నుండరా"ననుట ఆయుత్తరువునందలి సారాంశము. ఆయుత్తరువును ఇండియాలోని పత్రికలలో నిండుమిండు అన్ని యును పుచ్చుకొని తమ యంగీకారమును తెల్పిచేసినవి; రైల్వే బోర్డు విషయమునందు అట్టి యుత్తరువు నొకటిని వారేమిచేయవలయునని కోరినది. "సెక్రటరీయట్ గా వర్గీకరించు ఇండియా నేటు, సెక్రటరీయట్ గా వర్గీకరించవలసి యున్నది. రైల్వే బోర్డువారు, తమ యుద్వేగ కాలపరిమితి సంపూర్ణము కాగానే ఇండియాన్ రైల్వే కంపెనీలకై ఇంగ్లండులో నుండు బోర్డులయందు డైరెక్టరుల చోదాలను వారంగీకరించరాదని తొలుదొలుత కానించవలయును" అను అభిప్రాయమును "వాంటే కానిస్" పత్రిక తెల్పిచేసెను.

మరియు సలహా.

బోర్డుమెంబరు హోనాబు ఇండియన్ రైల్వే ఉద్యోగములలో నెవ్వరినిగాని నేమించరాదు. సెక్రటరీయట్, అండరు సెక్రటరీయట్ గూడ ఈ కలకష్టమును ఇండియన్ రైల్వేలో సంబంధముగలవారు నుండరాదు. ఈ యుద్వేగముల కన్నింటికీ ఇంగ్లండులోని రైల్వేలలో చక్కని యనుభవము గలిగి నగ్నీధిగాంచి వారి నేమించవలయును. అట్లుచేసినచే, బోర్డువారు తమ యాలోచనకు తేటకు విషయములలో ధారాళముగ అభిప్రాయము లొసగవలయును.

ప్రభుత్వమెంబరు.

ఇప్పటి సందర్భములలో ప్రయాణికుల సౌకర్యములను గురించిన ప్రశ్నలను రైల్వేబోర్డువారు చక్కగ గమనించుటయే. ఈలోపమును తొలగించవలయును; ప్రయాణికుల విషయమున గాంక్షలను మాత్రము గమనించుటకు యొక్క మెంబరు ముఖ్యముగ నేమింపబడుతీరున నేర్పనైనానిర్మాణ పద్ధతిని మార్పులయను ఇప్పటి మెంబర్ల సంఖ్య నే యట్టి యెన్నుటలను చేయుట అసాధ్యమయ్యెనేని, క్రొత్త మెంబరులను మెంబరుల నేమించవలయును. అట్లు నేమించుట వలన నేర్పడవల యొక్క వర్తమాన ప్రజలకు వగవగు.

ప్రభుత్వము నూపరించుచుండు.

ముఖ్యముగ ప్రతిష్టాపనందును ప్రభుత్వము నూపరించుచుండుటలను నేమించవలయును. తక్కిన ప్రజలకు ట్రాన్సిపోర్టు ప్రభుత్వమునకు సూరించుటలను లుండ వలయును. రైలు ప్రజలకు ఒక పెక్కు ఒకటి వలెగా నూపరించుచుండుట చార్జీలను మందలయును. ట్రెయిన్ లో ప్రయాణికుల తేమకములను నవధించినవలసి యున్నదనుటను గమనించుట కూడ వారి విధులలో నొక్కటిగా నుండవలయును. ప్రయాణికుల విషయమున అనాదరణ కలిగి, వారియొద్ద ప్రయత్నములలో ఇండియాన్ రైల్వేస్ అధికారుల ప్రతిభలముగ వర్తించు రైల్వేకారుల మీద క్రిమినల్ చార్జీలు తెచ్చి ప్రభుత్వములను జరిపించు అధికారమును వారికి ఉండవలయును. సూరించుటలను దగిన రైల్వేబోర్డువారి నేమించవలయును. రైల్వే ఉద్యోగములకు వారియొద్ద ఏమాత్రమును అధికార ముండరాదు. ఖర్చులను మాత్రము కంపెనీలే భరించవలయును.

మొఱలు.

రైల్వే అధికారులు మొఱలను చక్కగ గమనించు నిమిత్తము, వారు దోషములను విధించిన తీరున రైలులకు కర్మాదేశాలు చేయుట అత్యంత శ్రమను నిబంధన మేర్పడవలయును. ఇప్పుడు జరుగుచున్న కంపెనీలకారులలో దోషముల చేతలను సమర్థించు ప్రయత్నములన్నియు నిరపరాధములు కాగా, అదోషములకు వారు కారణము నుండవలసింపబడి, కర్మాదేశ తగుచర్యలను కొనబడెను. అను ప్రత్యుత్తరము పంపబడుచున్నది. ఇట్టి ప్రత్యుత్తరములను, అతిమౌనముగ స్వభావము నుగాని, పరిమితిగాని ప్రయాణికుల డెజుగజాలకుగాన, అంత కన్న పెక్కు వగ వారేమిచేయుచుండుటయ్యెను.

సరసత.

1903-వ సం॥ అక్టోబరు నెలలో రాష్ట్ర ప్రతినిధిగారు ఇండియా నేటు సెక్రటరీయట్ యంగీకారమును పడసి, సంయుక్త పరగజాలలోని నెలకొని ఉద్యోగముల కల్లరులను ఒక సమన్వయమును పంపిరి. ప్రజలపట్ల ప్రయత్నములకు విశేషమును, సత్వభావమును అత్యంత శ్రమలగు నుండుటలను, సత్వభావములను, జీవేంద్రియభావమును, అశక్తతను, మాపునకుండు అసమన్వయమునందలి ముఖ్యభావములు. రైల్వేలలోని ఉద్యోగములకుందరకు నగ్నీధి సమన్వయమును పంపుట యుక్తము.

దండనను నెలకొనియుండు.

పోలీసువారు ప్రజలను బాధపెట్టుకొనెడి అగతిపోవుటకు ఇండియాన్ దొరతనము వారవలించిన పద్ధతులలో నొక్కటి అట్టి నేరముచేసిన పోలీసువారిని దండించిన విషయముల వివరములను గవర్నరు మెంబరులకు ప్రకటించినది. రైల్వేకారులకు కలరచు అక్రమ ప్రవర్తనాదోషముల సందర్భమునను అట్టి పద్ధతి అవలంబించ వలయును.

నాకరులను నేమించుపద్ధతి.

ఒక రైల్వే కంపెనీలో పలుమరు క్షేమపడినవారిని గాని ఒక రైల్వే కంపెనీలో నాకరుండి తొలగింపబడినవారినిగాని మరయుక కంపెనీవారు తమకంపెనీలో కొలువు నకు చేర్చుకొనుటకు వీలు కలిగించజాలకంతటి తీవ్రముగ నిబంధనల నేర్పాటు చేయవలయును.

నాకరుల అత్తప్రతి.

అనేక సంవత్సరముల కాలముగ రైల్వే కంపెనీలవారు స్వేచ్ఛనక భరించుచు తమముష్టి సారము వర్తించుచుండిరి.

క్రొత్తదిని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినీయా ఆయిల్.

ఏ శ్రీమతి తమ వెంట్రుకలు నుండరముగా ఉంచుకొనలేని, రాతిపోవుమానవలేని, బజారులో దొరకెడు నూనెలను వాడకూడదు. ఎందుకనె? వెంట్రుకలు యేకాగ్రము కల్ల రాతిపోవుచున్నవో అది తెలియకూడదు. తయారుచేయుచున్నాను. ఈ సంగతి శ్రీమతి ఆలోచించవలయును. ఈ కామినీయా నే మూలకలనుండి నూతన సంస్కృత ప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాబ్బు పురుగులను నశింపజేయును. దానివలన వెంట్రుకలు రాలక తిగి పురుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నున్నచేసి మెడకు నువ్వుగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊను వేగ తెలియని యెలుగుంటి పల్లెటూరి వానికిగాన కామినీయా నేలము తెలిసియోయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడున లేదు. అది వెంట్రుకలకు నగ్నీధిగానుండు సహజమయిన కల్ల వెంట్రుకల కలిగించి వీలగునట్లు నవనవత్తించి మెడకేక్ క్రొత్తనూపునూపు మిక్కిలి యింపును నూనె మిక్కిలముగా కలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువయును గుంటుంటి మెనుండుండు ఒక బంగారపతకమును, అలసోబామి కష్ట ప్రదర్శనమున ఒక యోగ్యతా పత్రమును నొసంగియున్నాను. మఱియు మేము కొరకయే వేలకొని యొక్కతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయా నేలముయొక్క గుణమును పరిక్షించుటకు అరణాస్తాంపు

సంకీర్తనలకు ఒక కాకికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగ ఒక బుడ్డై తెలుము ఇనాముగా పంపబడును. వెల సీసా 1-కి రూ. 1.0-0 మూడు సీసాలకు రూ. 2.10-0 వి. పి. ఖర్చులు చేరు. ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ. న్యూఢామండ్రి (ప్రసిద్ధిచుకొనెను) నో. కె. డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్స్, వెం. కె. నామా మసీదు, హిందూ, ముస్లిం, క్రైస్తవ, బౌద్ధ, జైన, సిక్ఖు, మతములకు సౌకర్యము.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

అంజన ప్రభావము మై న ను గ గు. చైతన్యము వేలకు వేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శిలనోపులు. వాయువు నోపులు, పార్శ్వపు నోపులు, కీళ్ల పోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతము వంటిది. నువాసన గలిగియుండును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు పోతము పోగలవు. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు. పంచభావవీటి చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరికోడు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సాహిత్య పరిల్లా

ఇది దేహమునందు బుట్టు శత్రువుగల ను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసకట్టు, రక్తవికాశమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతిని గలిగించును. నాడికింతు వులకు ఘట్టినిగలిగించును. శత్రువును కుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరము మొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు బకు మందు) నాగవల్లితైలము పై పూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి వెల రోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪, ఫనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కుక్కునష్టము

గుణమీయనిచో

గ్రాము, తిరుగ నీయబడును

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోట్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయన మందులు యింకను కలవు.

కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవరు అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

నర్సిజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంబంధించి ఒక వ్యవస్థ. ఇది మన పూర్వీకుల ఆధిపత్యపు బేషము. దీనివలన కనుగొన గలమున్నె కాల్చి పరంబోవు సమయమున పుచ్చు కొని కొన్ని నిమిషములలో దానిని పానము కనపడును. మూత్ర వ్యాధులకు సంబంధించి అనేక వ్యాధులకు పోగొట్టుటలో రాజుపడింది. కనుక ఈ భవరచి నరములకు పలుకర్చును, దేహమునకు బలమును కాలి నిచ్చును. 20 విధములగు సేవాములకు మొదలంట నాశము చేయుటలో సంబంధించి "నర్సిజీవన్" ఇది శ్రీల పురుషులు బాలకు వృద్ధులు అందఱును నువ్వెగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల గృహస్థులు కలిగి మిగుల బలమును ఆయుర్విధియు కలుగును. సీసా 1-కి 2-0-0 పోట్ల ప్రత్యేకము.

ప్రాధానరు జి. యస్. నాయుడు,

(1-12-14) కలియుగ భీమ.

బంగారు, గుంటూరు జిల్లా.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

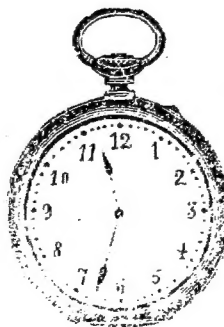

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా ర్కము గమనింపుడు. కరస్పాండ్ల మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంబిధి, బొంబాయి.

నూతనముగా వచ్చి యున్నది.

బిట్ ఆఫ్ వాచ్.

పరిశీలించి యింజన్ మాక్యులది చేరుపొందినవీరుపనిచేయుచుండిరి తలచినచో వీరముకూడా వున్నది. బహుమందరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది దానికారణముచేతనే యెబబలు మానములేదు. బహుమనములు కన్నా నెదియారముయొక్క పనిని చూచి సంకోషించండి.

నూదకమైన వాచి గొలుసు లేక నుండకమైన వాచి పెట్టెసమేతము వెల రూ. 2-12-0 మాత్రము.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ

అండ్ కంపెనీ,

నెం. 7, కోప్పేనె కళ్యాణలయ్యర్ సందు, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగిన పటములతో కథలవలెవ్రాసి మ గును. చందాపద్ధతి సంగ్రహమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సరవ త్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువాడు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

నివాసి, మద్రాసు జిల్లా వాగుగు

బేగం సాహి స్టాప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెనువులేక కుద్ధముగాను డుండు. చర్మము యొక్క స్వభావమైన రంగును కాపిని గాగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల రెండు పుటలు 1-0-0 వి.పి. ఖర్చు 4 అ.

ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బందరువీధి మద్రాసు.

దేశ హితము

ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆ గ్లవైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులయందును మనకుగల అనుభవమువల్ల నేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్య విద్య

అను పుస్తకము కొనుపానికి ధరగాని పోస్టేజీగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణచీకేకడ 20 చీవాబజార్, మద్రాసు.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము.

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధి కెక్కిన మా లక్ష్మీ సబ్బణముచేలి "అపుడేసీడ్ స్టార్లు" వారివద్ద బజారుధరల కేదోరకును మంచిచిత్రనములు దొరకును. అన్ని రకముల మొక్కలు

సప్లయిచేయబడును. కేటలాగు ఉచితము. కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఈ దిరునామా గల వారికి వ్రాసుకొనెడి —SUPERINTENDENT, Oudh Seed Stores, Lucknow.

తామర తైలము

మా తామర తైలము ఒక్కడె బాగు ను నాలుగు లగాలకు కొని నాలు గైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మలముగును. వయస్సు కాని యెడల మీ నాలుగుగాలు తిరిగి తీసికొని వచ్చును.

తీట, గురద, ఏనుగుగజ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంగస్థిగులు, మానములు బాధ పడినవాడు నీనినలన ఏదైనా మే సుఖమును పొందిరి వేలకు వేలు డబ్బాను విక్రయము. వెల 1-కి 0-4

చుండుకు సూసే

వెల సీసా 1-కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0.

ఈనూ వెను రాచిన చూడు, పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడుపుట్టు మొదలగునవి మానును. దీనివలన నెంట్టుకిలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు అమృతాంజనము డిపో, తంబుసెట్టివీధి, చెన్నపురి.